رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْ كَانُوْا مُسْلِمِيْنَ ﴿2﴾
ذَرْهُمْ يَاْكُلُوْا وَيَتَمَتَّعُوْا وَيُلْهِهِمُ الْاَمَلُ
فَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ ﴿3﴾
وَمَآ اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ
مَّعْلُوْمٌ ﴿4﴾
مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَسْتَاْخِرُوْنَ ﴿5﴾
وَقَالُوْا يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْ نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ اِنَّكَ
لَمَجْنُوْنٌ ﴿6﴾
لَوْ مَا تَاْتِيْنَا بِالْمَلٰٓئِكَةِ اِنْ كُنْتَ مِنَ
الصّٰدِقِيْنَ ﴿7﴾
مَا نُنَزِّلُ الْمَلٰٓئِكَةَ اِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوْٓا اِذًا
مُّنْظَرِيْنَ ﴿8﴾
اِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَاِنَّا لَهٗ لَحٰفِظُوْنَ ﴿9﴾
وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِيْ شِيَعِ الْاَوَّلِيْنَ ﴿10﴾
وَمَا يَاْتِيْهِمْ مِّنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا كَانُوْا بِهٖ
يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿11﴾
كَذٰلِكَ نَسْلُكُهٗ فِيْ قُلُوْبِ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿12﴾
لَا يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿13﴾
وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِّنَ السَّمَآءِ فَظَلُّوْا فِيْهِ
يَعْرُجُوْنَ ﴿14﴾
لَقَالُوْٓا اِنَّمَا سُكِّرَتْ اَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ
مَّسْحُوْرُوْنَ ﴿15﴾ ع 1 15 1

(2) తిరస్కరిస్తున్న అవిశ్వాసులు పశ్చాత్తాపపడుతూ "అయ్యో! మేము ముస్లిములమయి ఉంటే ఎంత బాగుండేది" అని అనే సమయం ఎంతో దూరంలో లేదు. (3) తినడానికి, తాగడానికి సుఖాలు అనుభవించడానికి లేనిపోని ఆశలు వారిని భ్రమలో పడవేసి ఉంచడానికి వారిని వదిలిపెట్టు. అతి త్వరలోనే వారు తెలుసుకుంటారు. (4) మేము ఇంతకు పూర్వం నాశనం చేసిన ప్రతి పట్టణానికీ ఒక ప్రత్యేకమయిన కార్యాచరణ వ్యవధి ఇదివరకే వ్రాయబడి ఉంది. (5) ఏ జాతి అయినా తన నిర్ణీత కాలానికి ముందు నాశనమూ కాదు. ఆ తరువాత తప్పించుకోనూ లేదు. (6) వారు ఇలా అంటున్నారు: "ఓ జ్ఞాపిక అవతరించిన మనిషీ! నీవు నిజంగానే పిచ్చివాడవు. (7) నీవు సత్యవంతుడవైతే దైవదూతలను మా ముందుకు ఎందుకు తీసుకురావు?'' (8) మేము దైవదూతలను అనవసరంగా అవతరింపచెయ్యము సత్యంతో తప్ప. అప్పుడు వారికి ఎంతమాత్రం వ్యవధి ఇవ్వడం జరుగదు. (9) ఈ గ్రంథాన్ని మేమే అవతరింపజేశాము. స్వయంగా మేమే దీనిని రక్షిస్తాము. (10) ఓ ప్రవక్తా! మేము నీకు పూర్వం గతించిన అనేక జాతుల వద్దకు ప్రవక్తలను పంపి ఉన్నాము. (11) వారివద్దకు ఏ ప్రవక్త వచ్చినా వారు అతన్ని ఎగతాళి చేసేవారు. (12) మేము దోషుల హృదయాల్లో ఇలాంటి విషయాలనే ప్రవేశింపజేస్తాము. (13) దానివల్ల వారు అతన్ని విశ్వసించరు. పూర్వకాలం నుండి కూడా ఈ విధంగానే జరుగుతూ వస్తోంది. (14) ఒకవేళ మేము వారికొరకు ఏదైనా ఆకాశ ద్వారాన్ని తెరిచినా, అందులోకి ఎక్కిపోతూ ఉన్నప్పుడు కూడా (15) వారు ఇలానే అంటారు. ''మా కళ్ళు మోసపోతున్నాయి. మాపై మంత్రజాలం ప్రయోగించ బడింది."

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَآءِ بُرُوْجًا وَّزَيَّنّٰهَا
لِلنّٰظِرِيْنَ ﴿16﴾
وَحَفِظْنٰهَا مِنْ كُلِّ شَيْطٰنٍ رَّجِيْمٍ ﴿17﴾
اِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاَتْبَعَهٗ شِهَابٌ مُّبِيْنٌ ﴿18﴾
وَالْاَرْضَ مَدَدْنٰهَا وَاَلْقَيْنَا فِيْهَا رَوَاسِيَ
وَاَنْۢبَتْنَا فِيْهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُوْنٍ ﴿19﴾
وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيْهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَّسْتُمْ لَهٗ
بِرٰزِقِيْنَ ﴿20﴾
وَاِنْ مِّنْ شَيْءٍ اِلَّا عِنْدَنَا خَزَآئِنُهٗ ؗ وَمَا نُنَزِّلُهٗۤ اِلَّا
بِقَدَرٍ مَّعْلُوْمٍ ﴿21﴾
وَاَرْسَلْنَا الرِّيٰحَ لَوَاقِحَ فَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً
فَاَسْقَيْنٰكُمُوْهُ ۚ وَمَاۤ اَنْتُمْ لَهٗ بِخٰزِنِيْنَ ﴿22﴾
وَاِنَّا لَنَحْنُ نُحْيٖ وَنُمِيْتُ وَنَحْنُ الْوٰرِثُوْنَ ﴿23﴾
وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِيْنَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ
عَلِمْنَا الْمُسْتَاْخِرِيْنَ ﴿24﴾
وَاِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ ؕ اِنَّهٗ حَكِيْمٌ عَلِيْمٌ ﴿25﴾ ع 2 10 2
وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَاٍ
مَّسْنُوْنٍ ﴿26﴾
وَالْجَآنَّ خَلَقْنٰهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَّارِ السَّمُوْمِ ﴿27﴾
وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّيْ خَالِقٌۢ بَشَرًا مِّنْ
صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَاٍ مَّسْنُوْنٍ ﴿28﴾

(16) మేము ఆకాశంలో దృఢమైన ఎన్నో కోటలను నిర్మించాము. చూపరుల కోసం వాటిని అలంకరించాము. (17) శాపగ్రస్తుడైన ప్రతి షైతాను నుండి వాటిని సురక్షితం చేశాము.

(18) దొంగచాటుగా ఏదైనా వినడం జరిగితే మహా అగ్నిజ్వాల ఒకటి వాణ్ణి వెంటాడుతుంది. (19) మేము భూమిని పరిచాము. అందులో కొండలను పాతాము. అందులో అనేక రకాల చెట్లు చేమలను తగిన పరిమాణంలో మొలకింపచేశాము. (20) ఇంకా అందులో మీకూ – మీరు పోషించని అనేక ఇతర ప్రాణుల కొరకు జీవనోపాధికి వనరులను ఏర్పాటు చేశాము. (21) మా వద్ద ప్రతి వస్తువు పుష్కలంగా ఉన్నాయి. మేము ఏ వస్తువునైనా ఒక నిర్ణీత పరిమాణంలో అవతరింపజేస్తాము. (22) ఉత్పత్తి కారకాలైన గాలులను మేమే పంపుతున్నాము. ఆ తరువాత ఆకాశం నుండి నీళ్ళను వర్షింపజేస్తున్నాము. ఆ నీళ్ళను మీకు తనివితీరా త్రాపిస్తున్నాము. ఈ జలనిధులకు యజమానులు మీరు కారు. (23) జీవన్మరణాలను ప్రసాదిస్తున్నది మేమే. అన్నిటికీ మేమే వారసులము. (24) మీకు పూర్వం గతించిన వారి గురించి కూడా మాకు తెలుసు. వీరి తర్వాత వచ్చేవారి గురించి కూడా తెలుసు. (25) నిస్సందేహంగా నీ ప్రభువు వారందరినీ సమావేశపరుస్తాడు. ఆయన వివేకవంతుడు, అన్నీ తెలిసిన వాడూను. (26) మేము మానవుణ్ణి క్రుళ్ళిన మట్టి యొక్క ఎండిన గారతో సృష్టించాము. (27) అంతకుముందు జిన్నాతులను మేము తీవ్రమైన ఉష్ణజ్వాలతో సృష్టించి ఉన్నాము. (28) నీ ప్రభువు దైవదూతలతో ఇలా అన్న సమయాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకో! నేను క్రుళ్ళిన మట్టియొక్క ఎండిన గారతో ఒక మానవుణ్ణి సృష్టిస్తున్నాను.

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ
سَاجِدِينَ ﴿29﴾
فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿30﴾
إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ أَن يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿31﴾
قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ
السَّاجِدِينَ ﴿32﴾
قَالَ لَمْ أَكُن لِّأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِن
صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿33﴾
قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿34﴾
وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَىٰ يَوْمِ الدِّينِ ﴿35﴾
قَالَ رَبِّ فَأَنظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿36﴾
قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿37﴾
إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿38﴾
قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ
وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿39﴾
إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿40﴾
قَالَ هَٰذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿41﴾
إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ
اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿42﴾
وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿43﴾

(29) నేను అతన్ని పూర్తిగా తయారుచేసి అతనిలో నా ఆత్మను ఊదినప్పుడు, మీరంతా అతని ముందు సాష్టాంగపడాలి. (30) అప్పుడు దైవదూతలందరూ కలసి సాష్టాంగపడ్డారు.

(31) ఒక ఇబ్లీసు తప్ప, అతడు సాష్టాంగపడేవారితో చేరడానికి తిరస్కరించాడు. (32) ప్రభువు ఇలా ప్రశ్నించాడు : "ఓ ఇబ్లీసు! నీకేమయిందని నీవు సాష్టాంగపడేవారితో చేరలేదు?" (33) అతడు ఇలా అన్నాడు : క్రుళ్ళిన మట్టి యొక్క ఎండిన గారతో నీవు సృష్టించిన ఈ మనిషికి సాష్టాంగపడడం నాకు తగదు?" (34) ప్రభువు ఇలా ఆజ్ఞాపించాడు - అయితే సరే ఇక్కడి నుండి వెళ్ళిపో, నీవు ధూత్కరించబడ్డావు. (35) నీపై శాపం తీర్పుదినం వరకూ ఉంటుంది. (36) అతడు ఇలా విన్నవించుకున్నాడు, "ఓ నా ప్రభూ! ఈ మానవులందరూ మళ్ళీ లేపబడే దినం వరకూ నాకు వ్యవధినివ్వు." (37) ఇలా సెలవిచ్చాడు : సరే, ఆ నిర్ధారిత సమయం వరకు నీకు వ్యవధి ఇవ్వబడుతోంది. (38) మాకు తెలిసి ఉన్న సమయం రోజు (39) ఇలా అన్నాడు : "నా ప్రభూ! నీవు నన్ను మార్గభ్రష్టతకు గురిచేసినందుకు నేను వారికొరకు మనస్సును మోహింపజేసే విషయాలను భూమిలో సృష్టించి వారందరినీ మార్గభ్రష్టతకు గురిచేస్తాను. (40) అయితే వారిలో నీ ప్రత్యేక దాసులను తప్ప. (41) ఇలా సెలవిచ్చాడు, "సరే ఇదే నన్ను చేరే రుజుమార్గం. (42) నిస్సందేహంగా, నా సత్యదాసులపై నీ అధికారం సాగదు. నీ అధికారం కేవలం నిన్ను అనుసరించే భ్రష్టులపై మాత్రమే సాగుతుంది.

(43) నరకమే వారందరి కొరకు వాగ్దానం చెయ్యబడిన నివాస స్థలం.

لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ ؕ لِكُلِّ بَابٍ مِّنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُوْمٌ ﴿44﴾	(44) దానికి ఏడు ద్వారాలు వున్నాయి. ఒక్కొక్క ద్వారం వారిలోని ఒక్కొక్క ప్రత్యేక వర్గానికి కేటాయించబడింది.
اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ جَنّٰتٍ وَّعُيُوْنٍ ؕ ﴿45﴾ اُدْخُلُوْهَا بِسَلٰمٍ اٰمِنِيْنَ ﴿46﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِيْ صُدُوْرِهِمْ مِّنْ غِلٍّ اِخْوَانًا عَلٰى سُرُرٍ مُّتَقٰبِلِيْنَ ﴿47﴾	(45) నిస్సందేహంగా దైవభీతిపరులు తోటలలో, చెలమల మధ్య ఉంటారు. (46) వీరితో ఇలా అనబడుతుంది : "వాటిలోకి ప్రవేశించండి, శాంతితోనూ, నిర్భయంగానూ." (47) వారి హృదయాలలో ఇంకా మిగిలివున్న కాపట్యాన్నీ మేము తొలగిస్తాము. వారు పరస్పరం సోదరులై ఎదురెదురుగా పీఠాలపై కూర్చుంటారు.

ع 3 19 3

అల్ హిజ్ర్ 2 – 44 వాక్యాలు : 2, 3 వాక్యాల్లో అల్లాహ్ అవిశ్వాసుల పరిస్థితులను గూర్చి వివరించాడు. ఒక సమయం వస్తుంది. అప్పుడు అవిశ్వాసులు తమ అవిశ్వాసం, విగ్రహారాధన పట్ల నిరాశచెందుతారు. అప్పుడు వారు భూలోకంలో ముస్లిములుగా ఉంటే ఎంతో బాగుండేదని ఆశిస్తారు. ప్రతి అవిశ్వాసి మరణ సమయంలో ముస్లిమునయి ఉంటే ఎంతో బాగుండేదని విచారిస్తాడు లేదా తీర్పుదినం నాడు ఈ విధంగా విచారిస్తాడు. సూరె అన్ ఆమ్‌లో ఇలా ఆదేశించడం జరిగింది (6 – 27) "నరకం గట్టుపై వారిని నిలబెట్టే దృశ్యాన్ని నీవు గనుక చూడగలిగితే ఎంత బాగుంటుంది! అప్పుడు వారు ఇలా అంటారు : "అయ్యో! మేము మళ్ళీ భూలోకానికి తిరిగి పంపబడి మా ప్రభువు సూచనలు అసత్యాలని తిరస్కరించకుండా ఉండే విశ్వాసుల్లా మేము ఉంటే ఎంత బాగుండేది."

ఈ వాక్యం ఎల్లప్పుడూ నరకంలో ఉండేవారి గురించిఉంది. ముస్లింలను నరకం నుండి తీసివేయబడుతున్నప్పుడు ఈ విధంగా ఆశించడం జరుగుతుంది. అవిశ్వాసులు, ముస్లిములు నరకంలో వేయబడినప్పుడు అవిశ్వాసులు ముస్లింలను "మీకు మీ ప్రార్థన ఎటువంటి లాభం చేకూర్చలేదు" అని ఎగతాళి చేయడం జరుగుతుంది. అప్పుడు అల్లాహ్ తన కారుణ్యం వల్ల ముస్లిములను నరకం నుండి తీసివేస్తాడు. అవిశ్వాసులు అది చూసి ఈర్ష్యకు గురయి తమను రక్షించాలని కోరుతారు. తాము ముస్లిములమయి ఉంటే ఎంతో బాగుండేదని విచారిస్తారు. (ఇబ్నె జరీర్)

3వ వాక్యం : ఈ వాక్యంలో విశ్వాసులను కఠినంగానే హెచ్చరించబడింది. సూరె ఇబ్రాహీమ్ (14–30)లో ఇలా ఉంది : "వారితో ఇలా అను : సరే సుఖాలను అనుభవించండి. చివరకు మీరు మరలిపోయేది నరకానికే." ముర్సలాత్‌లో ఇలా ఉంది : "తినండి, త్రాగండి, కొంత లాభాన్నీ పొందండి. నిస్సందేహంగా మీరు నేరస్తులే. ఇంకా ఇలా ఆదేశించబడింది. వీరు తమ మనోకాంక్షల్లో చిక్కుకొని ఉన్నారు. వారికి పశ్చాత్తాపం చెందే, విధేయత చూపే భాగ్యమే కలుగదు. త్వరలో వారు తమ చెడు ఫలితాన్నీ చూసుకుంటారు. (అల్ ఫజ్‌లుల్ కబీర్, తఫ్‌సీర్ ఇబ్నె కసీర్).

44వ వాక్యం : అంటే, నరకానికి ఏడు ద్వారాలు ఉంటాయి. వాటిలో ప్రతి ద్వారానికీ కొందరు ప్రత్యేకించబడి ఉన్నారు. అల్లాహ్ ముస్లింలను నరకం నుండి కాపాడుగాక! ఆమీన్. ప్రతి నరకవాసి తన ఆచరణల ప్రకారం ఒక ప్రత్యేక ద్వారం గుండా ప్రవేశిస్తాడు. తన వర్గాన్ని చేరుకుంటాడు. నరకానికి ఏడు ద్వారాలు ఉన్నాయని, వాటిలోని ఒక ద్వారం గుండా నా ఉమ్మత్‌కు వ్యతిరేకంగా కరవాలాన్ని ఎత్తిన వారికోసం ఉందని మహాప్రవక్త (స) ప్రవచించారు. (తిర్మిజీ)

لَا يَمَسُّهُمْ فِيْهَا نَصَبٌ وَّمَا هُمْ مِّنْهَا
بِمُخْرَجِيْنَ ﴿48﴾
نَبِّئْ عِبَادِيْٓ اَنِّيْٓ اَنَا الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ﴿49﴾
وَاَنَّ عَذَابِيْ هُوَ الْعَذَابُ الْاَلِيْمُ ﴿50﴾
وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ اِبْرٰهِيْمَ ﴿51﴾
اِذْ دَخَلُوْا عَلَيْهِ فَقَالُوْا سَلٰمًا ۭ قَالَ اِنَّا مِنْكُمْ
وَجِلُوْنَ ﴿52﴾
قَالُوْا لَا تَوْجَلْ اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلٰمٍ عَلِيْمٍ ﴿53﴾
قَالَ اَبَشَّرْتُمُوْنِيْ عَلٰٓي اَنْ مَّسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ
تُبَشِّرُوْنَ ﴿54﴾
قَالُوْا بَشَّرْنٰكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ مِّنَ
الْقٰنِطِيْنَ ﴿55﴾
قَالَ وَمَنْ يَّقْنَطُ مِنْ رَّحْمَةِ رَبِّهٖٓ اِلَّا
الضَّاۗلُّوْنَ ﴿56﴾
قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ اَيُّهَا الْمُرْسَلُوْنَ ﴿57﴾
قَالُوْٓا اِنَّآ اُرْسِلْنَآ اِلٰى قَوْمٍ مُّجْرِمِيْنَ ﴿58﴾
اِلَّآ اٰلَ لُوْطٍ ۭ اِنَّا لَمُنَجُّوْهُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿59﴾
اِلَّا امْرَاَتَهٗ قَدَّرْنَآ ۙ اِنَّهَا لَمِنَ الْغٰبِرِيْنَ ﴿60﴾ ع 4 16 4
فَلَمَّا جَاۗءَ اٰلَ لُوْطِۨ الْمُرْسَلُوْنَ ﴿61﴾
قَالَ اِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنْكَرُوْنَ ﴿62﴾

(48) అక్కడ వారు ఎట్టి శ్రమకూ గురికారు. అక్కడి నుండి వారు బహిష్కారానికీ గురికారు. (49) ఓ ప్రవక్తా! నేను చాలా క్షమించేవాణ్ణి అనీ, కరుణించేవాడ్ని అనీ, నా దాసులకు చెప్పు.

(50) దీనితో పాటు నా శిక్ష కూడా చాలా బాధాకరమైన శిక్ష. (51) వారికి ఇబ్రాహీము అతిథుల గాథను గురించి వినిపించు. (52) వారు అతని వద్దకు వచ్చి, "మీకు శాంతి కలుగుగాక!" అని అన్నప్పుడు, అతను ఇలా అన్నాడు : "మేము మిమ్మల్ని చూచి భయపడుతున్నాము."

(53) వారు ఇలా సమాధానం పలికారు: "భయపడకండి, మేము మీకు మహా వివేకవంతుడైన కుమారుడు కలుగుతాడనే శుభవార్తను అందజే స్తున్నాము." (54) ఇబ్రాహీమ్ ఇలా అన్నాడు: "ఏమిటీ! ఈ ముసలితనంలో మీరు నాకు సంతాన శుభవార్తను అందజేస్తున్నారా?" (55) వారు ఇలా సమాధానమిచ్చారు – "మేము మీకు సత్యమైన శుభవార్తనే అందజేశాము. మీరెంతమాత్రం నిరాశ చెందకండి." (56) ఇబ్రాహీమ్ ఇలా అన్నాడు : తమ ప్రభువు కారుణ్యం పట్ల మార్గం తప్పిన వారు మాత్రమే నిరాశ చెందుతారు. (57) ఇబ్రాహీము ఇలా అన్నాడు : "అల్లాహ్ దూతలారా! ఏ కార్యం నిమిత్తం తమరు వేంచేశారు?" (58) వారు ఇలా అన్నారు : "మేము ఒక నేరస్తుల జాతి వైపునకు పంపబడ్డాము. (59) కేవలం లూత్, అతని అనుచరులను రక్షిస్తాము (60) అతని భార్యను తప్ప. ఎందుకంటే వెనుక ఉండిపోయే వారిలో ఆమె చేరిపోతుందని మేము నిర్ణయించాము." (61) తరువాత ఆ దైవదూతలు లూత్ వారి వద్దకు వచ్చినప్పుడు, (62) అతను, "మీరు క్రొత్తవారుగా కనిపిస్తున్నారు" అని అన్నాడు.

قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ (63)
وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ (64)
فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ
وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ
تُؤْمَرُونَ (65)
وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَٰؤُلَاءِ
مَقْطُوعٌ مُصْبِحِينَ (66)
وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ (67)
قَالَ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ (68)
وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ (69)
قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ (70)
قَالَ هَٰؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ (71)
لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ (72)
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ (73)
فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً
مِنْ سِجِّيلٍ (74)
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِلْمُتَوَسِّمِينَ (75)
وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلٍ مُقِيمٍ (76)
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ (77)
وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لَظَالِمِينَ (78)

(63) వారు ఇలా అన్నారు : "కాదు, ఈ ప్రజలు దేనిగురించైతే శంకిస్తున్నారో దాన్నే మేము తీసుకువచ్చాము. (64) మేము నీతో సత్యాన్నే పలుకుతున్నాము." (65) వెంటనే నీవు కొంచెం రాత్రి ఉండగానే నీ ఇంటివారిని తీసుకొని బయలుదేరు. స్వయంగా నువ్వు వారి వెనుక నడువు. మీలో ఎవరూ వెనక్కి తిరిగి చూడకూడదు. మిమ్మల్ని ఆజ్ఞాపించే వైపునకే మీరు నేరుగా పొండి." (66) ఉదయం అవుతూ ఉండగానే వారు సమూలంగా నాశనం చెయ్యబడతారని మేము అతనికి మా నిర్ణయాన్ని తెలియజేసాము. (67) ఇంతలోనే నగరవాసులు సంతోషిస్తూ లూత్ ఇంటిమీదకి వచ్చారు. (68) లూత్ ఇలా అన్నాడు : "సోదరులారా! వీరు నా అతిథులు. నా పరువు తీయకండి.

(69) అల్లాహ్‌కు భయపడండి. నన్ను అవమాన పరచకండి." (70) వారు ఇలా అన్నారు : "ప్రపంచాన్ని వెనకేసుకురావద్దని మేము నిన్ను ఎన్నోసార్లు వారించలేదా?" (71) లూత్ ఇలా అన్నాడు : "మీకు ఏదన్నా చెయ్యాలనే ఉంటే, ఇదిగో నా ఈ కూతుళ్ళు ఉన్నారు." (72) ప్రవక్తా! నీ ఆయుష్షు సాక్షిగా! ప్రస్తుతం వారు తమ మత్తులో విర్రవీగుతున్నారు. (73) చివరకు తెల్లవారగానే ఒక భయంకరమైన ప్రేలుడు వారిపైకి వచ్చిపడింది. (74) మేము ఆ నగరాన్ని తలక్రిందులుగా చేసివేశాము. వారిపై కాల్చిన మట్టి రాళ్ళ వర్షాన్ని కురిపించాము. (75) ఈ సంఘటనలో వివేకవంతులకు గొప్ప సూచనలు ఉన్నాయి. (76) ఈ ప్రాంతం రహదారిపైనే ఉన్నది. (77) ఇందులో విశ్వాసులకు గుణపాఠం నేర్పే విషయాలు ఉన్నాయి.

(78) అయికహ్ జాతివారు కూడా దుర్మార్గులుగానే ఉండేవారు.

ع 5 19 5

فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ ۘ وَاِنَّهُمَا لَبِاِمَامٍ مُّبِيْنٍ ؕ﴿79﴾
وَلَقَدْ كَذَّبَ اَصْحٰبُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِيْنَ ۙ﴿80﴾
وَاٰتَيْنٰهُمْ اٰيٰتِنَا فَكَانُوْا عَنْهَا مُعْرِضِيْنَ ۙ﴿81﴾
وَكَانُوْا يَنْحِتُوْنَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوْتًا اٰمِنِيْنَ ﴿82﴾
فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِيْنَ ۙ﴿83﴾
فَمَاۤ اَغْنٰى عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ؕ﴿84﴾
وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَاۤ اِلَّا
بِالْحَقِّ ؕ وَاِنَّ السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ
الْجَمِيْلَ ﴿85﴾
اِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلّٰقُ الْعَلِيْمُ ﴿86﴾
وَلَقَدْ اٰتَيْنٰكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِيْ وَالْقُرْاٰنَ
الْعَظِيْمَ ﴿87﴾
لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهٖۤ اَزْوَاجًا
مِّنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ
لِلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿88﴾
وَقُلْ اِنِّيْۤ اَنَا النَّذِيْرُ الْمُبِيْنُ ۚ﴿89﴾
كَمَاۤ اَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِيْنَ ۙ﴿90﴾
الَّذِيْنَ جَعَلُوا الْقُرْاٰنَ عِضِيْنَ ﴿91﴾
فَوَرَبِّكَ لَنَسْـَٔلَنَّهُمْ اَجْمَعِيْنَ ۙ﴿92﴾
عَمَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿93﴾

(79) కనుక మేము వారికి కూడా ప్రతీకారం చేసాము. ఈ రెండు జాతుల పట్టణాలూ రహదారిపైనే ఉన్నాయి. (80) హిజ్ర్ వాసులు కూడా ప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. (81) మేము మా సూచనలను వారికి ఇచ్చాము. కాని వారు వాటన్నింటిపట్ల విముఖతనే ప్రదర్శించారు.

(82) వారు కొండలను తొలిచి గృహాలను నిర్మిస్తూ నిశ్చింతగా ఉండేవారు. (83) తుదకు ఉదయం వేళ ఒక తీవ్రమైన ప్రేలుడు వారిపై వచ్చి పడింది. (84) వారి సంపాదన వారికి ఏమాత్రం పనికి రాకుండా పోయింది.

(85) మేము భూమినీ, ఆకాశాలనూ, వాటిలో ఉన్న సమస్తాన్నీ సత్యం ఆధారంగా తప్ప సృష్టించలేదు. తీర్పు ఘడియ నిస్సందేహంగా రానున్నది. కనుక ప్రవక్తా! హుందాగా మన్నించు.

(86) నిశ్చయంగా నీ ప్రభువు అందర్నీ సృష్టించినవాడు, అన్నీ తెలిసినవాడూను. (87) మేము నీకు పదే పదే పునరావృతమయ్యే ఏడు వాక్యాలను, మహత్తరమైన ఖుర్ఆన్‌ను ప్రసాదించాము. (88) వారిలోని విభిన్న వర్గాల వారికి మేము ఇచ్చిన ఐహిక సంపదవైపు నీవు కన్నెత్తి కూడా చూడకు. వారిపట్ల బాధపడకు. విశ్వాసుల పట్ల మృదువుగా వ్యవహరించు.

(89) ఇంకా, “నేను స్పష్టంగా హెచ్చరించేవాణ్ణి మాత్రమే” అని పలుకు. (90) ఇది విభేద కారకుల వైపునకు మేము పంపిన హెచ్చరిక వంటిదే.

(91) వారు ఖుర్ఆన్‌ను తుత్తునియలుగా చేసివేశారు. (92) కనుక నీ ప్రభువు సాక్షిగా! మేము తప్పకుండా వారందరినీ ప్రశ్నిస్తాము.

(93) వారు చేస్తున్నవాటి గురించి

فَاصۡدَعۡ بِمَا تُؤۡمَرُ وَاَعۡرِضۡ عَنِ الۡمُشۡرِكِيۡنَ ﴿94﴾
اِنَّا كَفَيۡنٰكَ الۡمُسۡتَهۡزِءِيۡنَ ۙ ﴿95﴾
الَّذِيۡنَ يَجۡعَلُوۡنَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ ۚ فَسَوۡفَ يَعۡلَمُوۡنَ ﴿96﴾
وَلَقَدۡ نَعۡلَمُ اَنَّكَ يَضِيۡقُ صَدۡرُكَ بِمَا يَقُوۡلُوۡنَ ۙ ﴿97﴾
فَسَبِّحۡ بِحَمۡدِ رَبِّكَ وَكُنۡ مِّنَ السّٰجِدِيۡنَ ۙ ﴿98﴾
وَاعۡبُدۡ رَبَّكَ حَتّٰى يَاۡتِيَكَ الۡيَقِيۡنُ ﴿99﴾ ع 3 9 15

(94) కనుక ఓ ప్రవక్తా! నీకు ఆజ్ఞాపించబడుతున్న విషయాన్ని బహిరంగంగా ఎలుగెత్తి చాటు. షిర్కు చేసే వారిని ఏమాత్రం లెక్క చెయ్యకు. (95) నిన్ను ఎగతాళి చేసేవారికి నీ తరఫున బుద్ధి చెప్పడానికి మేము చాలు. (96) వారు అల్లాహ్‌తో పాటు ఇతరులను కూడా దేవుళ్ళుగా కల్పించుకుంటున్నారు. సరే త్వరలోనే వారు తెలుసుకుంటారు. (97) వారు నీ గురించి కల్పిస్తున్న అపోహల వల్ల నీ మనస్సుకు చాలా కష్టం కలుగుతోందని మాకు తెలుసు. (98) నీ ప్రభువు స్తోత్రం చేస్తూ ఆయన పవిత్ర నామాన్ని స్మరించు. ఆయన సన్నిధానంలో సాష్టాంగపడు. (99) నిశ్చయమైనది (మరణం) వచ్చే వరకూ నీ ప్రభువును ఆరాధిస్తూ ఉండు.

45 – 99 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల సంబంధం : వెనుకటి వాక్యాల్లో సత్యప్రియులకు వరప్రసాదాలతో నిండి ఉన్న స్వర్గం ఉందని, అసత్యప్రియులకు నరకంలో వ్యథాభరితమైన శిక్ష ఉందని పేర్కొనబడింది. ఆ తరువాత లూత్, షుఐబ్, సాలిహ్ ప్రవక్తలను గురించి ప్రస్తావించబడింది. ప్రవక్త (స) ని ఓదార్చుతూ సత్యస్థాపన కొరకు జరిగే పోరాటంలో వెనుకటి ప్రవక్తలు కూడా అసత్య వాదులతో పోరాడారని, దానివల్ల కలిగే కష్టాలపై, దుఃఖాలపై సహనం వహించారని చివరికి దైవ సహాయం వచ్చిందని హితబోధ చేయబడింది. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో ఓ ముహమ్మద్ (స)! మేము మీకు మహత్తరమైన ఖుర్‌ఆన్ గ్రంథాన్నీ ప్రసాదించామనీ, ఈ గ్రంథం మీకు, విశ్వాసులకు ఉభయ లోకాల్లో సాఫల్యం ప్రసాదిస్తుందని పేర్కొనబడింది.

45 – 99 వాక్యాల వ్యాఖ్యానం : నరకం, నరకవాసుల తరువాత స్వర్గం, స్వర్గవాసుల గురించి ప్రస్తావించబడింది. విశ్వాసులు అంటే విగ్రహారాధనకు దూరంగా ఉండే ఏక దైవారాధకులు అని కొందరు, పాపాలకు దూరంగా ఉండే విశ్వాసులు అని మరికొందరు అభిప్రాయపడుతున్నారు. జన్నాత్ అంటే తోటలని, ఉయూన్ అంటే కాలువలు అని అర్థం. శాంతి అంటే కష్టాలన్నింటికీ దూరంగా, భద్రత అంటే భయాందోళనలకు దూరంగా అని అర్థం. ముస్లిములు పరస్పరం దీవించుకుంటారు లేదా స్వర్గవాసులను దీవిస్తారు. లేదా అల్లాహ్ తరఫున శాంతి, సుఖాల గురించి ప్రకటించబడుతుంది. ప్రపంచంలో పరస్పరం ఈర్ష్య, ద్వేషం, శత్రుత్వం మొదలైన భావాలు ఉంటే వాటిని కూడా వారి హృదయాల నుండి తీసివేయడం జరుగుతుంది. ఎటువంటి కల్మషం లేకుండా వారి మనసులు శుభ్రపరచబడతాయి.

ఆ తరువాత అక్కడ వారికి ఎటువంటి కష్టము రాదనీ, అక్కడ నుండి ఎన్నటికీ బహిష్కరించబడరనీ వివరించబడింది. ప్రవక్తను “నేను ప్రేమించేవాడినని, ఇంకా నా శిక్షకూడా కఠినమైనదని నా దాసులకు తెలియజేయమ”ని ఆదేశించడం జరిగింది.

51 – 56 వాక్యాల్లో ఇబ్రాహీమ్ (అ) కు ఒక వివేకవంతుడైన పుత్రుని శుభవార్త ఇవ్వబడింది. అప్పటికి ఆయన వృద్ధాప్యానికి చేరుకున్నారు. దీన్ని గురించి సూరె హూద్‌లో వివరంగా ప్రస్తావించడం జరిగింది. ఆ తరువాత

వాక్యంలో అల్లాహ్ లూత్ జాతి గురించి, అయికహ్ వారి గురించి, హిజ్ర్ వాసుల గురించి ప్రస్తావించాడు. వీళ్ళందరూ తమ ప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. వారిని ఎగతాళి చేశారు. హింసలో అత్యాచారంలో హద్దులను అతిక్రమించారు. ఆ వెంటనే అల్లాహ్ వారిని కఠిన శిక్షకు గురిచేశాడు. వారినీ, వారి ప్రాంతాలను గుణపాఠం నేర్పే సాధనాలుగా చేసివేశాడు. ఆ మార్గం గుండా వెళ్ళేవారు వాటినుండి గుణపాఠం నేర్చుకోవాలని.

వారి పట్టణాలు రహదారిపైనే ఉండేవి. అస్హాబుల్ అయికహ్ అంటే షుఐబ్ జాతి అని అర్థం. వీరు లూత్ (అ) తరువాత తరానికి చెందినవారు. వీరి ప్రాంతం లూత్ (అ) పట్టణాలకు సమీపంలో ఉండేది. దీన్ని మద్యన్ అనేవారు. వీరి పాపం ఏమిటంటే వీరు అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించేవారు. దారి దోపిడీలకు పాల్పడేవారు. తూనికల్లో, కొలతల్లో మోసం చేయడం వారి పెద్ద చెడుగు. వీరిని దైవశిక్ష ఆవరించినపుడు ఒక మేఘం వారిపైకి వచ్చింది. ఆ వెంటనే భయంకరమైన కేకతో పాటు భూకంపం వచ్చి వారిని నాశనం చేసింది. ఇదేవిధంగా అల్లాహ్ హిజ్ర్‌వాసుల సంఘటనను పేర్కొన్నాడు. ఒక అభిప్రాయం ప్రకారం ఈ పట్టణం మదీనా, తబూక్‌ల మధ్య ఉండేది. వీరు తమ ప్రవక్త అయిన సాలిహ్‌ని తిరస్కరించారు. దైవప్రవక్తలను తిరస్కరించారు అని అల్లాహ్ పేర్కొన్నాడు. ఎందుకంటే ఒక ప్రవక్తను తిరస్కరించినా ప్రవక్తలందరినీ తిరస్కరించినట్టే అవుతుంది. అల్లాహ్ వారికి తన నిదర్శనాలను కూడా చూపించాడు. దైవాదేశంపై కొండనుండి ఒంటె ప్రత్యక్షమై వచ్చింది. కాని ఆ దుర్మార్గులు దాన్ని చంపివేశారు. అప్పుడు సాలిహ్ (అ) "మూడు రోజుల తర్వాత మీపై దైవశిక్ష అవతరిస్తుందని" వారితో అన్నారు. నాల్గవరోజు దైవశిక్ష వారిని ఆవరించింది. (అహ్సనుల్ బయాన్)

85, 86 వాక్యాల వివరణ : ఖుర్ఆన్‌లో 'అస్సాఅ' అనే పదం తీర్పుదినానికి, లేదా సత్యతిరస్కారుల మధ్య తీర్పు చేసే దినానికి ప్రత్యేకించబడింది. ఇతర ప్రవక్తలను తిరస్కరించిన వారు ఓటమిని చవిచూసినట్లు వీరు కూడా ఓటమిని చవిచూస్తారు. ఆ తీర్పు ఎంతో దూరం లేదు. ఇలాంటి పరిస్థితిలో వారి అల్లర్ల, హింసల పట్ల చింతించే బదులు వారిపట్ల మెతక వైఖరి అవలంబిస్తూ క్షమిస్తూ ఉండు. అందరినీ సృష్టించినవాడు, అందరి గురించి తెలిసినవాడు అల్లాహ్‌యే. వారి వ్యవహారం ఆయనపైనే వదలివేయాలి. ఒక్కోసారి మనిషి అసహాయతవల్ల, బలహీనత వల్ల ప్రతీకారం తీర్చుకోడు. క్షమించివేస్తాడు. కాని మనస్సులో ప్రతీకార జ్వాల రగులుతూ ఉంటుంది. కాని ఇక్కడ అసహాయతవల్ల కాక తన ఇష్టపూర్వకంగా, సంతోషంగా క్షమించడం, వారిపట్ల అసహ్యం, ప్రతీకార జ్వాల మనసులో లేకపోవుట అని అర్థం. అందువల్లే "తమరు విరోధుల పట్ల విశాల హృదయంతో వ్యవహరించాలని" ఆదేశించబడింది. (తర్జుమానుల్ ఖుర్ఆన్).

87, 88 వాక్యాలు : ఖురైషుల హింసలపట్ల, అత్యాచారాల పట్ల సహనం పాటించమని ఉపదేశించబడింది. అల్లాహ్ మీకు అనేక అనుగ్రహాలను ప్రసాదించాడు. వాటిలో ఉన్నతమైన సూరె ఫాతిహా, ఖుర్ఆన్ గ్రంథం ఉందని పేర్కొనబడింది. నిరాశచెందవద్దనీ, ఇవ్వబడిన బాధ్యతలో నిమగ్నమయి ఉండమని ఆదేశించబడింది. ఎందుకంటే దైవాదేశాల్లో నిమగ్నమయి ఉంటే కష్టాలు, దుఃఖాలు వాటంతటవే సమసిపోతాయి.

సూరె ఫాతిహా, ఖుర్ఆన్‌ల ముందు ఇతర అనుగ్రహాలన్నీ దిగదుడుపే. అందువల్ల ఈ అనుగ్రహాలకు గాను అల్లాహ్‌కు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ ఉండండి. ఇంకా ప్రపంచ ప్రజలకు మేము ప్రసాదించిన స్వల్పమైన అనుగ్రహాలను వాంఛించరాదని, ఆ అనుగ్రహాలను వారికి ఇచ్చినది కేవలం వారిని పరీక్షించడానికే అని, ఈ పరీక్షలో సాఫల్యం పొందనివారు ఆ అనుగ్రహాల ద్వారా శిక్షించబడతారని ఉపదేశించడం జరిగింది. ఖురైష్ అవిశ్వాసులు విశ్వసించనిచో మీరు విచారించే అవసరం లేదు. మీ వెంట ఉన్న పేద ముస్లిములు, బలహీన ముస్లిముల పట్ల ప్రేమతో, మంచిగా వ్యవహరించండి. వారికి దగ్గరకండి. ఇంకా ఖురైష్ నాయకుల అహంకారాన్ని, ఆర్భాటాన్నీ పట్టించుకోకండి.

97, 98 : ఖురైష్ అవిశ్వాసులు మీ పట్ల ఎగతాళిగా ప్రవర్తించడం వల్ల మీకు చాలా బాధ కలుగుతుందని ఈ విషయం అల్లాహ్‌కు తెలుసని ప్రవక్త (స) కు తెలియజేయబడింది. ఇలా జరగడం మానవ సహజగుణమే. కాని తమరు సహనం పాటించండి. దైవధ్యానంలో నిమగ్నులై ఉండండి, నమాజ్ స్థాపించండి. వాటిద్వారా మీ మనోవేదన తగ్గుతుంది. తమరు సహనం ద్వారా, నమాజ్ ద్వారా సహాయం పొందండి. ఇంకా సూరె అర్రాద్ 28వ వాక్యంలో "గుర్తుంచుకోండి, అల్లాహ్ ధ్యానం వల్లనే మనసులు స్థిమితంగా ఉంటాయి" అని హితబోధ చేయబడింది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

16. సూరె అన్ నహ్ల్ పరిచయం

సూరె నహ్ల్ మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 128 వాక్యాలు, 16 రుకూలు ఉన్నాయి. ఈ సూరాలో తేనెటీగ గురించి ప్రస్తావించబడింది. అందువల్లే దీనికి ఈ పేరు వచ్చింది. ధర్మాధర్మాల పోరు ఉధృతమైనపుడు ఈ సూరా అవతరించింది. అప్పుడు అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను ఇలా ఆదేశించాడు : "ప్రవక్తా! నీకు ఆజ్ఞాపించబడుతూ ఉన్నదాన్ని బహిరంగంగా ఎలుగెత్తి చాటు. సాటి కల్పించేవారిని ఏమాత్రం లెక్క చేయకు." (అల్ హిజ్ర్ : 94)

షిర్కు కేంద్రంలో ఏకత్వాన్ని గురించి ప్రకటించడం తేనె పట్టులో చేయి వేసినంత ప్రమాదకరం. తేనెటీగలు ఏ విధంగా దాడిచేస్తాయో అదేవిధంగా అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులు ప్రవక్త (స) సహాబాలపై దాడిచేశారు. ధర్మాధర్మాల మధ్య భయంకర సంఘర్షణ జరుగుతూ ఉండేది. అవిశ్వాసులు బలంగా ఉండేవారు. బలహీన ముస్లిములను హింసించడం ప్రారంభించారు. ప్రవక్త అనుచరులు హింసలు భరించలేక "హబ్షా" (ఇథియోపియా) వైపు వలసపోయారు. అవిశ్వాసులు విగ్రహారాధకులు విజయం తమదేనని అనుకునేవారు. ఎందుకంటే తాము అధిక సంఖ్యలో ఉన్నాం, బలంగా ఉన్నాం అని విర్రవీగేవారు. కాని అల్లాహ్ ఈ సూరాలో ఉభయ లోకాల్లో విజయం కేవలం విశ్వాసులకే వరిస్తుందని, అవిశ్వాసుల విగ్రహారాధకుల ఆధిక్యత కొద్ది రోజులేనని, సత్యాసత్యాల సంఘర్షణలో విజయం సత్యందేనని విశదపరిచారు.

30 వాక్యంలో అల్లాహ్ ఇలా ఉపదేశించాడు : "ఇటువంటి సజ్జనులకు ఈ ప్రపంచంలోనూ మేలు జరుగుతుంది. ఇక పరలోక గృహం కూడా తప్పనిసరిగా వారికి ఎంతో మేలైందిగా ఉంటుంది. (16 – 30)

97వ వాక్యంలో అల్లాహ్ ఇలా ఉపదేశించాడు : "పురుషుడైనా, స్త్రీ అయినా సత్కార్యాలు చేస్తే, విశ్వాసి అయి ఉంటే మేము అతనికి ప్రపంచంలో పరిశుద్ధ జీవితాన్ని ప్రసాదిస్తాము. పరలోకంలో ఇటువంటి వారికి వారి ఉత్తమ కార్యాలకు అనుగుణంగా ప్రతిఫలాలను ప్రసాదిస్తాము."

ఇంకోచోట ఇలా ఆదేశించడం జరిగింది – వారితో ఇలా అను : "దీనిని పరిశుద్ధాత్మ ఉన్నది ఉన్నట్లుగా ప్రభువు తరఫు నుండి క్రమక్రమంగా అవతరింపజేశాడు. విశ్వాసుల విశ్వాసాన్ని పటిష్ఠపరచడానికి, జీవితానికి సంబంధించిన వ్యవహారాల్లో విధేయులకు సరైన మార్గం చూపడానికి, వారికి సాఫల్యం, సౌభాగ్యాల శుభవార్తను ఇవ్వడానికి." (16 : 102).

آيَاتُهَا 128 | 16 سُوْرَةُ النَّحْلِ مَكِّيَّةٌ | رُكُوْعَاتُهَا 16

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَتٰۤى اَمْرُ اللّٰهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوْهُ ؕ سُبْحٰنَهٗ وَتَعٰلٰى
عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿1﴾
يُنَزِّلُ الْمَلٰٓئِكَةَ بِالرُّوْحِ مِنْ اَمْرِهٖ عَلٰى مَنْ
يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖۤ اَنْ اَنْذِرُوْۤا اَنَّهٗ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّاۤ اَنَا
فَاتَّقُوْنِ ﴿2﴾
خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ ؕ تَعٰلٰى عَمَّا
يُشْرِكُوْنَ ﴿3﴾
خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ خَصِيْمٌ
مُّبِيْنٌ ﴿4﴾
وَالْاَنْعَامَ خَلَقَهَا ۚ لَكُمْ فِيْهَا دِفْءٌ وَّمَنَافِعُ
وَمِنْهَا تَاْكُلُوْنَ ۪ ﴿5﴾
وَلَكُمْ فِيْهَا جَمَالٌ حِيْنَ تُرِيْحُوْنَ وَحِيْنَ
تَسْرَحُوْنَ ۪ ﴿6﴾
وَتَحْمِلُ اَثْقَالَكُمْ اِلٰى بَلَدٍ لَّمْ تَكُوْنُوْا بٰلِغِيْهِ
اِلَّا بِشِقِّ الْاَنْفُسِ ؕ اِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ۙ ﴿7﴾
وَّالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيْرَ لِتَرْكَبُوْهَا وَزِيْنَةً ؕ
وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿8﴾

16. అన్ నహ్ల్

ఆయత్‌లు : 128 **అవతరణ : మక్కాలో**

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

(1) అల్లాహ్ ఆదేశం వచ్చేసింది. ఇక దాన్ని గురించి తొందరపెట్టకండి. ఆయన పరిశుద్ధుడు. వారు చేస్తూ ఉన్న షిర్కుకు అతీతుడు, ఉన్నతుడూను. (2) ఆయన ఈ ఆత్మను తనకు నచ్చిన తన దాసునిపై తన ఆజ్ఞతో దైవదూతల ద్వారా అవతరింపజేస్తాడు. హెచ్చరించండి, "నేను తప్ప మీకు మరో ఆరాధ్యుడు ఎవ్వడూ లేడు. కనుక మీరు నాకే భయపడండి. (3) ఆయన ఆకాశాన్నీ, భూమినీ సత్యం ఆధారంగా సృష్టించాడు. ఈ ప్రజలు కల్పించే షిర్కుకు ఆయన అతీతుడు, ఉన్నతుడూను. (4) ఆయన మనిషిని ఒక స్వల్పమైన బిందువుతో సృష్టించాడు. చూస్తూ ఉండగానే అతడు ఒక జగడాలమారిగా మారిపోయాడు. (5) ఆయనే పశువులను సృష్టించాడు. వాటిలో మీ కొరకు దుస్తులు ఉన్నాయి, ఆహారమూ ఉన్నది. ఇంకా అనేక రకాల ఉపయోగాలూ ఉన్నాయి. (6) ఉదయం మీరు వాటిని మేపడానికి తోలుకొని వెళ్ళేటప్పుడు, సాయంత్రం మేపుకుని వచ్చేటప్పుడు అవి మీకు రమణీయంగా అనిపిస్తాయి. (7) ఎంతో కష్టంతో తప్ప మీరు చేరలేని ప్రదేశాలకు సయితం అవి మీ కొరకు బరువును మోసుకొని పోతాయి. యదార్థం ఏమిటంటే, మీ ప్రభువు ఎంతో వాత్సల్యం కలవాడు, కరుణామయుడు. (8) ఆయన గుర్రాలనూ, కంచర గాడిదలనూ, గాడిదలనూ సృష్టించాడు – మీరు వాటిపై స్వారీ చేయడానికి, అవి మీకు శోభను చేకూర్చడానికి. ఆయన ఇంకా మీకు తెలియని చాలా వస్తువులను సృష్టిస్తాడు.

وَعَلَى اللّٰهِ قَصْدُ السَّبِيْلِ وَمِنْهَا جَآىِٕرٌ ؕ وَلَوْ
شَآءَ لَهَدٰىكُمْ اَجْمَعِيْنَ ۧ ﴿9﴾ ع 1 9 7
هُوَ الَّذِيْٓ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً لَّكُمْ مِّنْهُ
شَرَابٌ وَّمِنْهُ شَجَرٌ فِيْهِ تُسِيْمُوْنَ ﴿10﴾
يُنْۢبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُوْنَ وَالنَّخِيْلَ
وَالْاَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ
لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿11﴾
وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۙ وَالشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ ؕ وَالنُّجُوْمُ مُسَخَّرٰتٌۢ بِاَمْرِهٖ ؕ اِنَّ فِيْ
ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ۙ ﴿12﴾
وَمَا ذَرَاَ لَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهٗ ؕ اِنَّ
فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّذَّكَّرُوْنَ ﴿13﴾
وَهُوَ الَّذِيْ سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَاْكُلُوْا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا
وَّتَسْتَخْرِجُوْا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُوْنَهَا ۚ وَتَرَى
الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيْهِ وَلِتَبْتَغُوْا مِنْ فَضْلِهٖ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿14﴾
وَاَلْقٰى فِي الْاَرْضِ رَوَاسِيَ اَنْ تَمِيْدَ بِكُمْ
وَاَنْهٰرًا وَّسُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ۙ ﴿15﴾
وَعَلٰمٰتٍ ؕ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُوْنَ ﴿16﴾

(9) వక్రమార్గాలు కూడా ఉన్నప్పటికీ రాజమార్గం చూపడం అల్లాహ్ బాధ్యత. ఆయన తలచుకుని ఉంటే మీ అందరికీ రాజమార్గం చూపి ఉండేవాడు. (10) ఆకాశం నుండి మీ కోసం నీళ్ళను కురిపించేవాడు ఆయనే. ఆ నీటిని మీరు త్రాగుతారు. పశువులకు మేత మొలుస్తుంది. (11) ఆయన ఆ నీటిద్వారా పొలాలను పండిస్తాడు. జైతూను, ఖర్జూరం, ద్రాక్ష వంటి ఇంకా అనేక రకాల పండ్లను పండిస్తాడు. ఆలోచించేవారికి ఇందులో ఒక గొప్ప సూచన ఉంది. (12) ఆయన మీ మేలుకోసం రాత్రినీ, పగలునూ, సూర్యుణ్ణి, చంద్రుణ్ణీ మీకు వశపరిచాడు. నక్షత్రాలు కూడా ఆయన ఆజ్ఞవల్లనే మీకు వశమైయున్నాయి. బుద్ధిమంతులకు ఇందులో అనేక సూచనలు ఉన్నాయి. (13) ఆయన మీకోసం భూమిలో అనేక రంగురంగుల వస్తువులను సృష్టించాడు. యదార్థంగా గుణపాఠం నేర్చుకొనే వారికి ఇందులో గొప్ప సూచన ఉంది.

(14) సముద్రాన్నీ మీ సేవకోసం ఏర్పాటు చేసినవాడు ఆయనే. దాని నుండి మీరు తాజా మాంసాన్ని తీసుకొని తినడానికి, దానినుండి ఆభరణాలను తీసి మీరు ధరించేందుకు. సముద్రం రొమ్ము చీలుస్తూ ఓడ పయనించటాన్నీ మీరు చూస్తారు. మీరు మీ ప్రభువు అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించేందుకు ఆయనకు కృతజ్ఞత చూపాలనీ. (15) ఆయన భూమిలో పర్వతాలను మేకులుగా పాతాడు. భూమి మిమ్మల్ని తీసుకొని దొర్లిపోకుండా ఉండాలని. ఆయన నదులను, సహజ మార్గాలను నిర్మించాడు, మీరు సరైన మార్గం పొందడానికి.

(16) ఆయన భూమిలో మార్గం చూపే సంకేతాలను పెట్టాడు. ప్రజలు నక్షత్రాల ద్వారా కూడా మార్గం తెలుసుకుంటారు.

أَفَمَنْ يَّخْلُقُ كَمَنْ لَّا يَخْلُقُ ۗ أَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿17﴾
وَإِنْ تَعُدُّوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوْهَا ۗ إِنَّ اللّٰهَ
لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿18﴾
وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّوْنَ وَمَا تُعْلِنُوْنَ ﴿19﴾
وَالَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَا يَخْلُقُوْنَ
شَيْـًٔا وَّهُمْ يُخْلَقُوْنَ ۗ ﴿20﴾
أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَآءٍ ۚ وَمَا يَشْعُرُوْنَ ۙ أَيَّانَ
يُبْعَثُوْنَ ﴿21﴾ ع 2 12 8
إِلٰهُكُمْ إِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ فَالَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ
بِالْاٰخِرَةِ قُلُوْبُهُمْ مُّنْكِرَةٌ وَّهُمْ مُّسْتَكْبِرُوْنَ ﴿22﴾
لَا جَرَمَ أَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّوْنَ وَمَا
يُعْلِنُوْنَ ۗ إِنَّهٗ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِيْنَ ﴿23﴾
وَإِذَا قِيْلَ لَهُمْ مَّاذَآ أَنْزَلَ رَبُّكُمْ ۙ قَالُوْٓا
أَسَاطِيْرُ الْأَوَّلِيْنَ ۙ ﴿24﴾
لِيَحْمِلُوْٓا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَّوْمَ الْقِيٰمَةِ ۙ
وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِيْنَ يُضِلُّوْنَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ
أَلَا سَآءَ مَا يَزِرُوْنَ ﴿25﴾ ع 3 4 9
قَدْ مَكَرَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَى اللّٰهُ
بُنْيَانَهُمْ مِّنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتٰىهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا
يَشْعُرُوْنَ ﴿26﴾

(17) సృష్టించేవాడు, అసలు ఏమీ సృష్టించనివాడు ఉభయులూ సమానులేనా? మీరు ఈ మాత్రం అర్థం చేసుకోలేరా? (18) ఒకవేళ మీరు అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను లెక్కించదలిస్తే లెక్కించలేరు. యదార్థం ఏమిటంటే, ఆయన ఎంతో మన్నించేవాడు, కరుణామయుడూను. (19) అల్లాహ్ మీ బాహ్యాన్నీ, మీ గోప్యాన్నీ ఎరుగును.

(20) అల్లాహ్‌ను వదలి, ప్రజలు వేడుకుంటున్న ఇతరులు ఏ వస్తువుకూ సృష్టికర్తలు కారు. స్వయంగా వారే సృష్టించబడినవారు. (21) నిర్జీవులే కాని సజీవులు కారు. వారు మళ్ళీ ఎప్పుడు లేపబడ నున్నారో వారికే తెలియదు. (22) మీ ఆరాధ్యుడు కేవలం ఒక్కడే. కాని పరలోకాన్ని నమ్మని వారి హృదయాల్లో తిరస్కారం తిష్ఠవేసుకొని ఉంది. వారు అహంకారంతో విర్రవీగుతున్నారు.

(23) నిస్సందేహంగా వారి చేష్టలన్నీ అల్లాహ్‌కు తెలుసు. వారు దాస్తున్నవి బహిరంగపరుస్తున్నవి అన్నీ కూడా, అహంకారులంటే ఆయనకు ఏమాత్రం గిట్టదు. (24) ఎవరైనా వారిని "మీ ప్రభువు అవతరింపజేసినటువంటిది ఏమిటి?" అని ప్రశ్నిస్తే ఇలా అంటారు : "అవన్నీ పాతకాలపు కట్టుకథలు." (25) ఇలాంటి ప్రగల్భాలు పలికేవారు ప్రళయం నాడు తమ బరువును పూర్తిగా మోస్తారు. దానికితోడు వారు అజ్ఞానం వల్ల అపమార్గం పట్టించిన వారి బరువును కూడా కొంత మోస్తారు చూడండి! వారు తమ నెత్తిపై వేసుకున్న బరువు ఎంత చెడ్డదో!

(26) వారికి పూర్వం కూడా చాలామంది ఇటువంటి దుష్టపన్నాగాలనే పన్నారు. అప్పుడు అల్లాహ్ వారి పన్నాగపు కట్టడాన్ని పునాదులతో సహా పెకిలించివేశాడు. పైనుండి దాని కప్పు వారి తలలపై పడింది. ఊహించనైనాలేని చోటు నుంచి శిక్ష వారిపైకి వచ్చిపడింది.

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُخْزِيْهِمْ وَيَقُوْلُ اَيْنَ شُرَكَآءِيَ الَّذِيْنَ كُنْتُمْ تُشَآقُّوْنَ فِيْهِمْ ؕ قَالَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ اِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوْٓءَ عَلَى الْكٰفِرِيْنَ ۙ﴿27﴾ الَّذِيْنَ تَتَوَفّٰىهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمِيْٓ اَنْفُسِهِمْ ۪ فَاَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوْٓءٍ ؕ بَلٰٓى اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ﴿28﴾ فَادْخُلُوْٓا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ؕ فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِيْنَ﴿29﴾	(27) తరువాత తీర్పుదినం నాడు అల్లాహ్ వారిని అవమానపరుస్తాడు. హీనపరుస్తాడు. వారితో ఇలా అంటాడు – మీరు నా భాగస్వాముల తరఫున పోట్లాడుతూ ఉండేవారు కదా! ఇప్పుడు ఆ నా భాగస్వాములు ఎక్కడ ఉన్నారో చెప్పండి. ప్రపంచంలో జ్ఞానం లభించినవారు "ఈనాడు అవమానము, దౌర్భాగ్యము అవిశ్వాసులదే" అని అంటారు. (28) వారు తమ ఆత్మలకు అన్యాయం చేసుకుంటున్నప్పుడు, దైవదూతలు వారి ప్రాణాలు తీసుకుంటున్నప్పుడు వారు వెంటనే పూర్తిగా లొంగిపోయి, "మేము ఏ తప్పూ చేసి ఉండలేదు" అని అంటారు. దానికి దైవదూతలు ఇలా అంటారు: "ఎందుకు చేసి ఉండలేదు! అల్లాహ్‌కు మీరు చేసినవన్నీ బాగా తెలుసు." (29) ఇక నరకద్వారాలలో ప్రవేశించండి. మీరక్కడ శాశ్వతంగా ఉంటారు. యదార్థంగా అహంకారులకు లభించే నివాసం చాలా చెడ్డది.

"అల్లాహ్ ఆదేశం" అంటే తీర్పుదినం అని అర్థం. అంటే తీర్పుదినం సమీపంలో ఉంది. కాని మీరు దాన్ని దూరంగా ఉందని భావిస్తున్నారు. 'దాని గురించి తొందరపెట్టకండి' మీరు అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పిస్తున్న వాటికి ఆయన అతీతుడు, ఉన్నతుడూను. (అహ్సనుల్ బయాన్)

ప్రవక్త (స) విగ్రహారాధకులను తీర్పుదినం అతి సమీపంలోనే ఉందని, దాని గురించి తొందరపెట్టకూడదని హెచ్చరించారు. అప్పుడు అల్లాహ్ దైవవాణి ప్రవక్త (స)పై అవతరిస్తుందనే విషయాన్ని అసత్యంగా భావించారు. ఈ వాక్యంలో ఈ అనుమానాలను గురించే విడమర్చి బోధించడం జరిగింది. అల్లాహ్ తన దైవదూతల ద్వారా తన దాసుల్లో ఎవర్ని కోరితే వారివద్దకు దైవవాణి అవతరింపజేస్తాడు. దానిద్వారా వారు మానవులను హెచ్చరించాలనీ, ఆయన తప్ప వేరే ఆరాధ్యులు లేరనీ బోధించాలనీ, ఆయనకే భయపడాలని. ఇక్కడ రూహ్ అంటే దైవవాణి అని అర్థం. ఎందుకంటే అల్లాహ్ దైవవాణి ద్వారా మృత హృదయాలకు జీవితం ప్రసాదిస్తాడు.

3 – 8 వరకు గల వాక్యాలలో అల్లాహ్ భూమ్యాకాశాల గురించి, మానవుల, జంతువుల గురించి, ఇంకా ఇతర సృష్టితాల గురించి ప్రస్తావించాడు. వీటిద్వారా దేవుని ఏకత్వాన్ని బలపర్చాడు. వీటన్నిటినీ సృష్టించినవాడు ఒకడైనపుడు ఇతరులు అతనికి ఎలా సాటి కాగలరు? అందువల్ల ఆరాధన ఆయనకే ప్రత్యేకం కావాలి. విశ్వంలోని ప్రతి వస్తువు తన సృష్టికర్తను గుర్తిస్తుంది. కాని ఈ మానవుడే తన సృష్టికర్తనే తిరస్కరిస్తున్నాడు. ఆయన ప్రవక్తలను తిరస్కరిస్తున్నాడు. మరి చూడబోతే అతన్ని సృష్టించింది కేవలం ఆయన్ని ఆరాధించాలని, విధేయత చూపాలని ఆజ్ఞాపాలన చేయాలనే.

మానవులు లాభం పొందాలని అల్లాహ్ పశువులను సృష్టించాడు. మానవుడు జంతువుల వల్ల అనేక లాభాలు పొందుతున్నాడు. మానవుడు జంతువులను అనేక రకాలుగా ఉపయోగిస్తున్నాడు. వాటి ఉన్ని దుస్తులుగా ధరిస్తున్నాడు. వాటి పాలు త్రాగుతున్నాడు. వాటిపై ప్రయాణం చేస్తున్నాడు. వాటి మాంసం తింటున్నాడు. తన సంపదగా వాటిని చూసి సంతోషిస్తున్నాడు. సరుకుల రవాణాకు వాటిని ఉపయోగిస్తున్నాడు. వాటి అందచందాలను వీక్షిస్తున్నాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

9వ వాక్యం : అల్లాహ్ ప్రస్తావించిన అనుగ్రహాలన్నింటిలో ఉన్నతమైంది రుజుమార్గం. "ఇదే నా రుజుమార్గం. కనుక మీరు దీనినే అనుసరించండి." (6 : 153) ఇదే తౌహీద్ మార్గం అని నమ్మండి. దీన్ని గనక మీరు విడనాడితే అపమార్గానికి లోనవుతారు. ఎందుకంటే ఇది ఉభయ లోకాలకు సంబంధించినది. రుజుమార్గాన్నే అవలంబించాలి. వక్రమార్గాలు అవలంబిస్తే పతనం తప్పదు. "నన్ను చేర్చే రుజుమార్గం మాత్రం ఇది." (15 : 41) ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) ఉల్లేఖనం ప్రకారం, వంకరటింకర దారులలో వివిధ అభిప్రాయాలు, ఆలోచనలు, మనోవాంఛలు ఉంటాయి. ఉదాహరణకు : యూదుమతం, క్రైస్తవమతం, నాస్తికత్వం, అగ్నిపూజ. ఇస్లాం మతము తప్ప ఇతర మార్గాలన్నీ వక్రమైనవి. రుజుమార్గం, వక్రమార్గం అల్లాహ్ చేతుల్లోనే ఉన్నాయి. ఆయన కోరి ఉంటే అందరికీ రుజుమార్గం ప్రసాదించేవాడే. (11. హూద్ : 118, 119)

10వ వాక్యం : అల్లాహ్ వర్షం గురించి ప్రస్తావించడం జరిగింది. ఈ వర్షం ద్వారానే ప్రజలు ఆహారం పొందుతారు. వర్షం నీరు తీయగా పరిశుద్ధంగా ఉంటుంది. ఈ నీరు త్రాగేందుకు, పంటలు పండించేందుకు, జైతూన్, ఖర్జూరం, ద్రాక్ష మొదలైన ఫలాలు పండించేందుకు పనికి వస్తుంది. ఆలోచించేవారికి ఇందులో ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి. అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధనకు ఇతరులెవ్వరూ అర్హులు కాదనడానికి ఇదొక గొప్ప సూచన.

12, 13 వాక్యాలు : దైవ నిదర్శనాలను పేర్కొనడం జరిగింది. వాటిలో కూడా బుద్ధి, జ్ఞానం గల వారికి ఇందులో ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.

14 – 18 వాక్యాలు : సముద్రాలు, పర్వతాలు మొదలైన అనుగ్రహాల గురించి ప్రస్తావించడం జరిగింది. మా కారుణ్యం ద్వారా సముద్రాలను మీ వశం చేశాము. మీరు కోరిన విధంగా వాటిని ఉపయోగించుకుంటున్నారు. దానిపై ప్రయాణం చేస్తున్నారు. చేపలను ఇతర ప్రాణులను వేటాడుతున్నారు. దాని నుండి ఆభరణాలను తీసి ఉపయోగిస్తున్నారు. ఇలా సముద్రాల వల్ల అనేక లాభాలు ఉన్నాయి. ఈ అనుగ్రహాలన్నీ మీరు కృతజ్ఞులై ఉండాలనే. (అల్ ఫజ్లుల్ కబీర్)

ఆ తరువాత వాక్యంలో అల్లాహ్ కానుకలను, అనుగ్రహాలను లెక్కింపలేరని తెలుపడం జరిగింది. కొన్ని ముఖ్య విషయాలను ప్రస్తావించడం జరిగింది. వీటిని మానవులు ఎల్లప్పుడు చూస్తూ ఉంటారు. ఇంతవరకు మానవుడు కనుక్కోని అనేక విషయాలు ఉన్నాయి. మానవులు, జిన్నులు కలిసి కూడా దైవ వరప్రసాదాలను లెక్కించగోరితే లెక్కింపలేరు. ఒక్క మానవ శరీరంలోనే లెక్కలేనన్ని అనుగ్రహాలు ఉన్నాయి. (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

20వ వాక్యంలో, దాని తరువాతి వాక్యాల్లో సాక్ష్యాధారాలను పేర్కొనడం జరిగింది. ఈ విశ్వాన్నీ ఇందులో ఉన్న సృష్టితాలను సృష్టించిన ఆ సృష్టికర్తకు ఏమీ సృష్టించలేని వారు ఎలా సమానులు కాగలరు? సృష్టించేవాడు – సృష్టించలేనివాడు ఇద్దరూ సమానులు కాగలరా? మరి సమానం కాలేనివారు ఆరాధనకు అర్హులెలా అవుతారు? సృష్టికర్త మాత్రమే ఆరాధనకు అర్హుడు. (తర్జుమానుల్ ఖుర్ఆన్)

28, 29 వాక్యాలు : అవిశ్వాసులను గురించి అల్లాహ్ ప్రస్తావిస్తూ తీర్పుదినం నాడు అవిశ్వాసులు కఠిన శిక్షకు గురవుతారనీ, వారిశిక్ష చావుతోనే ప్రారంభమవుతుందనీ, దైవదూతలు వారి ప్రాణాలు తీయడంతోనే వారి శిక్ష

وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنزَلَ رَبُّكُمْ ۚ
قَالُوا خَيْرًا ۗ لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا
حَسَنَةٌ ۚ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ ۚ وَلَنِعْمَ دَارُ
الْمُتَّقِينَ ﴿30﴾
جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِن تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ ۖ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ ۚ كَذَٰلِكَ يَجْزِي
اللَّهُ الْمُتَّقِينَ ﴿31﴾
الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ ۙ
يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ۙ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا
كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿32﴾
هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا أَن تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ
أَمْرُ رَبِّكَ ۚ كَذَٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ
وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿33﴾
فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا
كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿34﴾ 4 ع 9 10

(30) మరోవైపు దైవభీతి కలవారిని, మీ ప్రభువు తరఫు నుండి అవతరించినటువంటిది ఏమిటి? అని ప్రశ్నించినపుడు వారు "అత్యుత్తమమయినది అవతరించింది" అని సమాధానం చెబుతారు. ఇటువంటి సజ్జనులకు ఈ ప్రపంచంలోనూ మేలు జరుగుతుంది. పరలోక గృహం కూడా తప్పకుండా వారికి ఎంతో మేలైనదిగా ఉంటుంది. ఎంతో గొప్పది దైవభక్తుల గృహం. (31) శాశ్వత నివాసం అయిన ఉద్యాన వనాలు – వాటిలో వారు ప్రవేశిస్తారు. క్రింద కాలువలు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. అక్కడ వారు కోరింది లభిస్తుంది. భయభక్తులు కలవారికి అల్లాహ్ ఈ విధమైన ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. (32) వారు పరిశుద్ధ స్థితిలో ఉన్నప్పుడు దైవదూతలు వారి ప్రాణాలు తీస్తూ "మీకు శాంతి కలుగుగాక! మీ కర్మలకు ప్రతిఫలంగా స్వర్గంలో ప్రవేశించండి" అని అంటారు. (33) ప్రవక్తా! వారు ఇంకా నిరీక్షిస్తున్నారా? దైవదూతలు రావడమో లేదా నీ ప్రభువు తీర్పు జారీ కావడమో తప్ప? వారికి పూర్వం ఇదేవిధంగా చాలామంది ప్రవర్తించారు. వారిపట్ల అల్లాహ్ అన్యాయంగా ప్రవర్తించలేదు. వారు తమకు తామే అన్యాయం చేసుకున్నారు. (34) వారు చేసిన దుష్కార్యాల దుష్ఫలితాలు చివరకు వారినే పట్టుకున్నాయి. వారు ఎగతాళి చేసిందే వారిని చుట్టుముట్టింది.

ప్రారంభం అవుతుందని, అవిశ్వాసులు తమను తామే శిక్షకు గురిచేసుకుంటున్నారనీ, మనస్సు మాత్రం ఏకత్వాన్నే సమర్థిస్తుందనీ తెలుపడం జరిగింది. మరణ సమయంలో దైవదూతలను చూడగానే వారి తిరస్కారం, అహంకారం, ధిక్కారం అన్నీ పటాపంచలై పోతాయి. వాటన్నిటినీ వీడి విధేయత పాటిస్తారు. భయం వారిని ఆవరిస్తుంది. చేసిన దుష్కార్యాలను వ్యతిరేకించడం జరుగుతుంది. అప్పుడు దైవదూతలు వారితో మీరు అసత్యం పలుకుతున్నారనీ, మీరు చేసినదంతా అల్లాహ్‌కు తెలుసునని అంటారు. అంటే అవిశ్వాసులకు, విగ్రహారాధకులకు మరణ సమయంలోనే భవిష్యవాణిని తెలియజేస్తారు. తీర్పుదినం నాడు వారిని నరకంలో పడవేయడం జరుగుతుందని, అందులో ఎల్లప్పుడు ఉండవలసి వస్తుందని చెబుతారు. ఇదంతా "ఆలమె బర్జఖ్"లో జరుగుతుంది. దీన్నే హదీసులో సమాధిగా చిత్రించడం జరిగింది. (దావతుల్ ఖుర్ఆన్)

وَقَالَ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا لَوْ شَآءَ اللّٰهُ مَا عَبَدْنَا
مِنْ دُوْنِهٖ مِنْ شَيْءٍ نَّحْنُ وَلَآ اٰبَآؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا
مِنْ دُوْنِهٖ مِنْ شَيْءٍ ؕ كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِيْنَ مِنْ
قَبْلِهِمْ ۚ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ اِلَّا الْبَلٰغُ
الْمُبِيْنُ ﴿35﴾
وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِيْ كُلِّ اُمَّةٍ رَّسُوْلًا اَنِ اعْبُدُوا
اللّٰهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوْتَ ۚ فَمِنْهُمْ مَّنْ هَدَى
اللّٰهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلٰلَةُ ؕ
فَسِيْرُوْا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِيْنَ ﴿36﴾
اِنْ تَحْرِصْ عَلٰى هُدٰىهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِيْ
مَنْ يُّضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِّنْ نّٰصِرِيْنَ ﴿37﴾
وَاَقْسَمُوْا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ ۙ لَا يَبْعَثُ اللّٰهُ
مَنْ يَّمُوْتُ ؕ بَلٰى وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَّلٰكِنَّ اَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ۙ ﴿38﴾
لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِيْ يَخْتَلِفُوْنَ فِيْهِ وَلِيَعْلَمَ
الَّذِيْنَ كَفَرُوْۤا اَنَّهُمْ كَانُوْا كٰذِبِيْنَ ﴿39﴾
اِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ اِذَاۤ اَرَدْنٰهُ اَنْ نَّقُوْلَ لَهٗ كُنْ
فَيَكُوْنُ ﴿40﴾ ع 5 6 11

(35) సాటి కల్పించినవారు ఇలా అంటారు, "అల్లాహ్ కోరి ఉన్నట్లయితే మేముగాని, మా తాత ముత్తాతలు గానీ ఆయన తప్ప ఇంకెవ్వరినీ ఆరాధించి ఉండేవాళ్ళం కాదు. ఆయన ఆదేశం లేకుండా ఏ వస్తువునూ నిషేధించి ఉండేవారము కూడా కాదు." వారికి పూర్వం వారు కూడా ఇటువంటి సాకులే చెప్పేవారు. ప్రవక్తలపై విషయాన్ని స్పష్టంగా అందజేసే బాధ్యత తప్ప మరొకటి లేదు. (36) మేము ప్రతి జాతిలోనూ ఒక ప్రవక్తను ప్రభవింపజేస్తాము. "అల్లాహ్‌నే ఆరాధించండి, మిథ్యా దైవాలకు దూరంగా ఉండండి." అయితే వారిలో కొందరికి అల్లాహ్ సన్మార్గాన్ని ప్రసాదించాడు. మరికొందరిని మార్గభ్రష్టత్వం వరించింది. భూమిలో సంచరించి చూడండి, తిరస్కారులకు ఎలాంటి గతి పట్టిందో. (37) ప్రవక్తా! వారికి సన్మార్గం లభించాలని నీవు ఎంత కాంక్షించినా అల్లాహ్ తాను వక్రమార్గం పట్టించేవారికి సన్మార్గం చూపడు. ఇటువంటి వారికి సహాయకులెవరూ ఉండరు. (38) వీరు అల్లాహ్ పేరుతో దృఢమైన ప్రమాణాలుచేసి ఇలా అంటారు, "చనిపోయిన వారిని ఎవరినీ అల్లాహ్ మళ్లీ బ్రతికించి లేపడు." ఎందుకు లేపడు? ఇది ఆయన చేసిన వాగ్దానం. దానిని నెరవేర్చడం ఆయన విధి. కాని చాలామందికి ఈ విషయం తెలియదు.

(39) ఎందుకంటే వారి ముందు అల్లాహ్, వారు విభేదిస్తూ ఉన్నటువంటి యదార్థాన్నీ బహిర్గతం చెయ్యడానికి, సత్యతిరస్కారులు తాము అసత్య వంతులమని తెలుసుకోవడానికి (ఇది జరిగి తీరుతుంది). (40) ఒక వస్తువును ఉనికిలోనికి తీసుకురావడానికి మా ఒక్కమాట చాలు. మేము తలచుకొన్నప్పుడు దానిని "అయిపో" అని అంటే చాలు అది అయిపోతుంది.

وَالَّذِيْنَ هَاجَرُوْا فِي اللّٰهِ مِنْۢ بَعْدِ مَا ظُلِمُوْا
لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ؕ وَلَاَجْرُ
الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ ۘ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ۙ﴿41﴾
الَّذِيْنَ صَبَرُوْا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُوْنَ ﴿42﴾
وَمَاۤ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُّوْحِيْۤ
اِلَيْهِمْ فَسْـَٔلُوْۤا اَهْلَ الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا
تَعْلَمُوْنَ ۙ﴿43﴾
بِالْبَيِّنٰتِ وَالزُّبُرِ ؕ وَاَنْزَلْنَاۤ اِلَيْكَ الذِّكْرَ
لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ اِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَتَفَكَّرُوْنَ ﴿44﴾
اَفَاَمِنَ الَّذِيْنَ مَكَرُوا السَّيِّاٰتِ اَنْ يَّخْسِفَ
اللّٰهُ بِهِمُ الْاَرْضَ اَوْ يَاْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ
حَيْثُ لَا يَشْعُرُوْنَ ۙ﴿45﴾
اَوْ يَاْخُذَهُمْ فِيْ تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُمْ
بِمُعْجِزِيْنَ ۙ﴿46﴾
اَوْ يَاْخُذَهُمْ عَلٰى تَخَوُّفٍ ؕ فَاِنَّ رَبَّكُمْ
لَرَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ﴿47﴾
اَوَلَمْ يَرَوْا اِلٰى مَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ يَّتَفَيَّؤُا
ظِلٰلُهٗ عَنِ الْيَمِيْنِ وَالشَّمَآئِلِ سُجَّدًا لِّلّٰهِ
وَهُمْ دٰخِرُوْنَ ﴿48﴾

(41) హింసించబడిన తరువాత అల్లాహ్ మార్గంలో వలసపోయిన వారికి మేము ప్రపంచంలో తప్పకుండా మంచి నివాసాన్ని ప్రసాదిస్తాము. పరలోక ప్రతిఫలం ఇంతకంటే గొప్పది. ఈ విషయాన్ని వాళ్ళు తెలుసుకుంటే ఎంతో బాగుండేది. (42) అంటే సహనం చూపినటువంటి వారూ, తమ ప్రభువుపైనే నమ్మకం గలవారు. (43) ప్రవక్తా! మేము నీకు పూర్వం కూడా ప్రవక్తలను పంపినప్పుడల్లా మానవులనే ప్రవక్తలుగా పంపాము. వారి వైపునకే మేము మా సందేశాలను వహీ ద్వారా పంపుతూ ఉండేవారము. మీకు తెలియకపోతే (గ్రంథ) జ్ఞానం గలవారిని అడిగి తెలుసుకోండి. (44) స్పష్టమైన నిదర్శనాలతోను, గ్రంథాలతోను ఇప్పుడు ఈ గ్రంథాన్ని నీపై అవతరింపజేశాము. నీవు ప్రజలకు వారికోసం అవతరింపచేయబడిన ఉపదేశాన్ని స్పష్టంగా వివరించడానికి, ప్రజలు కూడా ఆలోచించడానికి. (45) అత్యంత దుష్టపన్నాగాలను పన్నుతున్న వారిని అల్లాహ్ భూమిలో దిగబడి పోయేలా చేస్తాడనీ లేదా వారికి అనుమానం కూడా కలుగని దిక్కునుండి వారిపై శిక్షను తీసుకువస్తాడని (46) లేదా వారు తిరుగాడుతూ ఉన్నప్పుడు అకస్మాత్తుగా పట్టుకుంటాడనీ, వారు మాత్రం ఆయనను అశక్తుణ్ణి చేయలేదు. (47) లేదా రాబోయే ఆపదను గురించి భయపడి తప్పించుకోవడానికి వారు జాగ్రత్తపడుతున్న స్థితిలో వారిని పట్టుకుంటాడనీ వారికి ఏమాత్రం భయం లేదా? యదార్థంగా నీ ప్రభువు మృదు హృదయుడు, కరుణామయుడూను. (48) వారు అల్లాహ్ సృష్టించిన ఏ వస్తువునూ గమనించటం లేదా? అది అల్లాహ్ సాన్నిధ్యంలో సాష్టాంగపడుతూ, తమ నీడను కుడి ఎడమల వైపునకు ఎలా త్రిప్పుతూ ఉంటుందో? ఈ విధంగా అన్నీ వినమ్రతను ప్రదర్శిస్తున్నాయి.

(49) భూమిలోనూ, ఆకాశాలలోనూ ఉన్న సమస్త జీవరాసులూ, దైవదూతలు అల్లాహ్ ముందు సాష్టాంగపడుతున్నారు. వారు ఎంతమాత్రము అహంకారంతో ప్రవర్తించడం లేదు. (50) తమపైన ఉన్న ప్రభువునకు భయపడుతున్నారు. తమకు ఇవ్వబడిన ఆజ్ఞ ప్రకారమే పనిచేస్తున్నారు.	وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ مِنْ دَآبَّةٍ وَّالْمَلٰٓئِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿49﴾ يَخَافُوْنَ رَبَّهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُوْنَ مَا يُؤْمَرُوْنَ ۩ ﴿50﴾ ع 6 10 12 السجدة 3

30 – 50 వాక్యాల అనువాదం :

వాక్యాల సంబంధం : వెనుకటి వాక్యాల్లో ఖుర్ఆన్ గ్రంథాన్ని తిరస్కరిస్తున్నవారు దాన్ని తాత, ముత్తాతల కట్టుకథలని కొట్టిపారేశారు. అలాంటివారు నరకంలో ప్రవేశిస్తారనీ, అక్కడ కఠిన శిక్షలకు గురవుతారనీ పేర్కొనబడింది. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో ఖుర్ఆన్ని విశ్వసించినవారు, దాని బోధనల ప్రకారం ఆచరించేవారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారనీ అక్కడ లెక్కలేనన్ని అనుగ్రహాలు ఉంటాయనీ శుభవార్త ఇవ్వబడింది.

30–32 వాక్యాలలో దైవభక్తుల గురించి ప్రస్తావించబడింది. దీనికి ముందు వాక్యంలో నరకవాసుల గురించి ప్రస్తావించబడింది. దైవభీతిపరులతో మీ ప్రభువు ఏమి అవతరింపజేశాడు? అని ప్రశ్నిస్తే, వారు మా ప్రభువు ఖుర్ఆన్ గ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాడు. మా కొరకు అది ఉత్తమమైనది, అనుగ్రహం కూడాను అని సమాధానం ఇస్తారు. ఆ తరువాత అల్లాహ్ తన దాసులతో చేసిన వాగ్దానం పేర్కొన్నాడు. భూలోకంలో సత్కార్యాలు చేసినవారికి గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాడనీ, తీర్పుదినం నాడు అంతకంటే గొప్ప ప్రతిఫలం ప్రసాదించబడుతుంది అని తెలియపరిచాడు. దైవభీతిపరులకు ఉత్తమమైన గృహం లభిస్తుంది. అల్లాహ్ ఈ సూరాలోని 97వ వాక్యంలో ఇలా ఆదేశించాడు : "పురుషుడైనా, స్త్రీ అయినా సత్కార్యాలు చేస్తే, విశ్వాసి అయి ఉంటే, అతనిని ప్రపంచంలో పరిశుద్ధ జీవితం గడిపేలా చేస్తాము. ఇటువంటి వారికి వారి ఉత్తమ కార్యాలకు అనుగుణంగా ప్రతిఫలాలను ప్రసాదిస్తాము." (16 : 97)

దైవభీతిపరుల కొరకు తయారు చేయబడిన స్వర్గం గురించి వర్ణించబడింది. అందులో వృక్షాలు ఉంటాయి, నదులు, కాలువలు కోటలు, భవనాలు, సుకన్యలు ఉంటారు. తినే, త్రాగే పదార్థాలన్నీ ఉంటాయి. ఇంకా అల్లాహ్ తరఫున గొప్ప గౌరవం లభిస్తుంది. అక్కడ వారు ఏది కోరితే అది లభిస్తుంది. దైవభీతిపరులకు ఇలాంటి ప్రతిఫలమే లభిస్తుందని హితబోధ చేయబడింది.

పుణ్యాత్ముల మరణ సమయంలో దైవదూతలు వారివద్దకు వచ్చి గౌరవంగా, ప్రేమతో సలామ్ చేస్తారు. శుభవార్త తెలియజేస్తారు. ఇంకా ఇలా అంటారు : "మీరు మీ సత్కార్యాలకు ప్రతిఫలంగా స్వర్గంలో ప్రవేశించండి. సూరె ఫుస్సిలత్లో కూడా అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు : (30వ వాక్యం) (తైసీరుర్రహ్మాన్)

35, 36 వాక్యాల్లో అల్లాహ్ అవిశ్వాసుల తప్పుడు భావాలను ఖండించాడు. అల్లాహ్ను వదలి ఇతరులను ఆరాధిస్తున్న మేము, లేదా అతని ఆజ్ఞ లేకుండా వస్తువులను నిషిద్ధం చేసుకుంటున్న మేము అపరాధులమైతే అల్లాహ్ తన శక్తితో మమ్మల్ని వారించడెందుకు? ఆయన అలా చేస్తే మేము వాటిని ఎన్నటికీ చేయలేము. ఆయన వారించడం లేదంటే ఇవన్నీ ఆయన ఇష్టప్రకారం జరుగుతున్నాయన్నమాట అని వాదించేవారు. ప్రవక్తల బాధ్యత కేవలం సందేశాన్ని అందజేయడమే. ఎందుకంటే అల్లాహ్ ప్రతి జాతిలోనూ ప్రవక్తను పంపించాడు. గ్రంథాలను అవతరింపజేశాడు. ప్రతి ప్రవక్త వచ్చి అన్నింటికంటే ముందు తన జాతిని విగ్రహారాధన నుండి దూరం చేసే ప్రయత్నం చేశాడు. అంటే

అల్లాహ్‌కు విగ్రహారాధన అంటే ఏమాత్రం ఇష్టం లేదు. దీని తరువాత కూడా మీరు ప్రవక్తలను తిరస్కరించి వక్రమార్గాన్ని అవలంబిస్తే దైవశిక్ష నుండి మిమ్మల్ని ఎవరూ రక్షించలేరు. అల్లాహ్ మానవులపై దయచూపి స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాలను ప్రసాదించాడు. ఇదంతా వారిని పరీక్షించే ఉద్దేశ్యంతోనే. మహాప్రవక్త (స) ఈ సందేశాన్ని అందచేసి, ఈ అవకాశాన్ని దుర్వినియోగం చేయరాదని వివరించారు. ఈ స్వాతంత్ర్యాన్ని దైవప్రీతి కొరకు వినియోగించమని బోధించారు. మన ప్రవక్త చేయగలిగినదంతా చేశారు. ఒకవేళ మీరు ఈ అవకాశాన్ని దుర్వినియోగపరచి, అల్లాహ్‌కు భాగస్వాముల్ని కల్పిస్తే దానికి పర్యవసానం శాశ్వత శిక్షగా ప్రత్యక్షమవుతుంది. ప్రతి జాతిలో ప్రవక్తను పంపి కేవలం అల్లాహ్‌నే ఆరాధించాలని ఆదేశించడం జరిగింది. కాని మార్గభ్రష్టతకు గురయినవారు దాన్ని తిరస్కరించారు.

37వ వాక్యంలో "ఓ ప్రవక్తా! అందరూ రుజుమార్గాన్నే అవలంబించాలని నీవు కాంక్షిస్తున్నావు. కాని దైవనిర్ణయం ప్రకారం మార్గభ్రష్టతకు గురయినవారిని రుజుమార్గం ప్రసాదించడం జరుగదు. వీరు తమ పర్యవసానాన్ని చవిచూడడం తథ్యం. అక్కడ వారికి ఎటువంటి సహాయం అందదు" అని చెప్పబడింది. (అహ్సనుల్ బయాన్)

38వ వాక్యం : అవిశ్వాసులు ప్రమాణాలు చేసి అల్లాహ్ చనిపోయినవారిని మళ్ళీ సజీవులుగా చేయడని వాదించేవారు. మరణానంతర జీవితాన్ని అసంభవంగా భావించారు. ప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. వారికి వ్యతిరేకంగా నడుం కట్టారు. మరణానంతరం జీవితం వాస్తవమని, ఇది అల్లాహ్ వాగ్దానం అనీ, చాలామంది అజ్ఞానం కారణంగా ప్రవక్తలను ధిక్కరించారని, చివరికి అవిశ్వాసపు కోరల్లో చిక్కుకున్నారనీ పేర్కొనబడింది.

39వ వాక్యం : ఇందులో మరణానంతర జీవిత ఉద్దేశాన్ని ప్రస్తావించడం జరిగింది. ఆ రోజు ప్రజల అభిప్రాయ భేదాలు తొలగించడం జరుగుతుంది. సత్కార్యాలకు, దుష్కార్యాలకు పూర్తి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. (నజ్మ్ : 31 – 53) అప్పుడు అవిశ్వాసులు తాము ప్రమాణాలు చేసి పలికినవన్నీ ప్రగల్భాలే అని తెలుసుకుంటారు.

40వ వాక్యం : అల్లాహ్ శక్తి సామర్థ్యాలను గురించి చెప్పటం జరిగింది. సర్వశక్తిమంతుడు ఒకవేళ దేన్నయినా సృష్టించదలిస్తే కేవలం "అయిపో" అంటే అది అయిపోతుంది. మరణానంతర జీవితం కూడా అటువంటిదే. "మా ఆజ్ఞ ఒక్కటి చాలు. (అది) రెప్పపాటు కాలంలో జరిగిపోతుంది" (54 : 50). అల్లాహ్ ఆదేశాలను ఎవరూ తిరస్కరించనూ లేరు. వ్యతిరేకించనూ లేరు. ఎందుకంటే ఆయన ఒకడే సృష్టికర్త, అందరిపై ఆధిక్యత గలవాడు. అందరికన్నా గొప్పవాడు. సమస్తము ఆయన అధీనంలోనే ఉంది. ఆయన తప్ప ఇతరులెవ్వరూ ఆరాధనకు అర్హులు కారు.

43వ వాక్యం : అంటే గ్రంథ ప్రజలు. వారిపై దైవగ్రంథం అవతరించింది. అల్లాహ్ పంపిన ప్రవక్తలందరూ మానవులేనని అన్ని గ్రంథాల్లో ఉంది. దైవదూతను ప్రవక్తగా ఏనాడూ పంపడం జరగలేదు. ఇది చరిత్రాత్మక వాస్తవం. ఎవరికైనా దీని గురించి తెలియకపోతే గ్రంథ ప్రజలను అడిగి తెలుసుకోవచ్చు.

గ్రంథ ప్రజలు ప్రవక్తగా మానవులే పంపబడ్డారని భావించేవారు. ఉదాహరణకు ప్రవక్తలుగా పంపబడిన మూసా (అ), ఈసా (అ) కూడా మానవులే. బైబిల్‌లో వీరి బాల్యం గురించి ప్రస్తావించబడింది. వీరి సంరక్షణ గురించి కూడా ఉంది. అవిశ్వాసులు ప్రవక్త (స) మానవులయినందువల్ల తిరస్కరించేవారు. అందువల్లే ఖుర్ఆన్ గ్రంథ ప్రజలకు తెలిసి ఉన్న ఈ వాస్తవాన్ని గుర్తు చేయడం జరిగింది. దీనిద్వారా ఖుర్ఆన్‌ని సమర్థించే, ధృవీకరించే ఇతర గ్రంథాల వాక్యాలను ప్రస్తావించవచ్చునని అర్థం అవుతుంది.

ఖుర్ఆన్ ఈ చరిత్రాత్మక వాస్తవాన్ని తెలుసుకోవడానికి గ్రంథ ప్రజలను అడిగి తెలుసుకోండని ఆదేశించింది. దీనివల్ల ఉన్న అనుమానాలు, అపోహలు తొలగిపోవాలని. ఎవరైనా సరే, జ్ఞానం ఉన్నవారికే కానీ, జ్ఞానం లేని వారికి కాదు. (దావతుల్ ఖుర్ఆన్).

وَقَالَ اللّٰهُ لَا تَتَّخِذُوْٓا اِلٰـهَيْنِ اثْنَيْنِ ۚ اِنَّمَا
هُوَ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ فَاِيَّايَ فَارْهَبُوْنِ ﴿51﴾
وَلَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَهُ الدِّيْنُ
وَاصِبًا ۭ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ تَتَّقُوْنَ ﴿52﴾
وَمَا بِكُمْ مِّنْ نِّعْمَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ ثُمَّ اِذَا مَسَّكُمُ
الضُّرُّ فَاِلَيْهِ تَجْـــَٔــرُوْنَ ﴿53﴾ ۚ
ثُمَّ اِذَا كَشَفَ الضُّرَّ عَنْكُمْ اِذَا فَرِيْقٌ
مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُوْنَ ﴿54﴾ ۙ
لِيَكْفُرُوْا بِمَآ اٰتَيْنٰهُمْ ۭ فَتَمَتَّعُوْا ۣ فَسَوْفَ
تَعْلَمُوْنَ ﴿55﴾
وَيَجْعَلُوْنَ لِمَا لَا يَعْلَمُوْنَ نَصِيْبًا مِّمَّا
رَزَقْنٰهُمْ ۭ تَاللّٰهِ لَتُسْـَٔــلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ
تَفْتَرُوْنَ ﴿56﴾
وَيَجْعَلُوْنَ لِلّٰهِ الْبَنٰتِ سُبْحٰنَهٗ ۙ وَلَهُمْ مَّا
يَشْتَهُوْنَ ﴿57﴾
وَاِذَا بُشِّرَ اَحَدُهُمْ بِالْاُنْثٰى ظَلَّ وَجْهُهٗ مُسْوَدًّا
وَّهُوَ كَظِيْمٌ ﴿58﴾ ۚ
يَتَوَارٰى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوْۗءِ مَا بُشِّرَ بِهٖ ۭ
اَيُمْسِكُهٗ عَلٰي هُوْنٍ اَمْ يَدُسُّهٗ فِي التُّرَابِ ۭ اَلَا
سَاۗءَ مَا يَحْكُمُوْنَ ﴿59﴾

(51) అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు : “ఇద్దరిని దేవుళ్ళుగా చేసుకోకండి. నిస్సందేహంగా దేవుడు ఒక్కడే. కనుక మీరు నాకే భయపడండి.” (52) ఆకాశాలలో, భూమిలో ఉన్నదంతా ఆయనదే, కేవలం ఆయన ధర్మం మాత్రమే అనుసరించదగినది. అలాంటప్పుడు, మీరు అల్లాహ్‌ను కాదని ఇతరులకు భయపడతారా? (53) మీకు లభిస్తున్న ఏ అనుగ్రహం అయినా సరే అది అల్లాహ్ తరపు నుండే లభిస్తుంది, మీకేదైనా ఆపద వచ్చినప్పుడు మీరు మీ మొరలతో ఆయన వైపునకే పరుగెత్తుతారు. (54) కాని అల్లాహ్ మీనుండి ఆ కష్టాన్ని తొలగించినపుడు మీలో ఒక వర్గం ఒక్కసారిగా తన ప్రభువునకు సాటి కల్పించడం ప్రారంభిస్తుంది, (55) అల్లాహ్ చేసిన ఉపకారానికి కృతఘ్నతగా. సరే, మంచిది, సుఖాలను అనుభవించండి. త్వరలోనే మీరు తెలుసుకుంటారు. (56) ఏమాత్రం తెలియని వారిని మేము ప్రసాదించిన ఉపాధిలో భాగస్వాములుగా నిర్ణయిస్తున్నారు. అల్లాహ్ సాక్షి! ఈ అసత్యాన్ని గురించి మిమ్మల్ని తప్పనిసరిగా ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది. (57) వారు పరిశుద్ధుడైన అల్లాహ్‌కు కుమార్తెలను కల్పిస్తున్నారు. మరి వారికోసమేమో తమకిష్టమైనది. (58) వారిలో ఎవరికైనా కుమార్తె పుట్టిందనే శుభవార్త అందితే, అతడి ముఖాన్ని నల్లని ఛాయలు ఆవరిస్తాయి. అతడు మనోవేదనకు గురౌతాడు.

(59) ఈ దుర్వార్త విన్న తర్వాత ఇక ప్రజలకు ఎలా ముఖం చూపాలని నక్కి నక్కి తిరుగుతూ ఉంటాడు. అవమానాన్ని భరిస్తూ కూతుర్ని ఇంట్లో ఉంచుకోవాలా లేక ఆమెను మట్టిలో పాతిపెట్టాలా? అని ఆలోచిస్తాడు. చూడు! వారు ఎలాంటి దుష్టనిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారో!

لِلَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ ۚ
وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى ؕ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۧ ﴿60﴾ ع 7 10 13
وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَّا تَرَكَ
عَلَيْهَا مِنْ دَآبَّةٍ وَّلٰكِنْ يُّؤَخِّرُهُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ
مُّسَمًّى ۚ فَاِذَا جَآءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَاْخِرُوْنَ
سَاعَةً وَّلَا يَسْتَقْدِمُوْنَ ﴿61﴾
وَيَجْعَلُوْنَ لِلّٰهِ مَا يَكْرَهُوْنَ وَتَصِفُ اَلْسِنَتُهُمُ
الْكَذِبَ اَنَّ لَهُمُ الْحُسْنٰى ؕ لَا جَرَمَ اَنَّ لَهُمُ
النَّارَ وَاَنَّهُمْ مُّفْرَطُوْنَ ﴿62﴾
تَاللّٰهِ لَقَدْ اَرْسَلْنَآ اِلٰٓى اُمَمٍ مِّنْ قَبْلِكَ فَزَيَّنَ
لَهُمُ الشَّيْطٰنُ اَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ
وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿63﴾
وَمَآ اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتٰبَ اِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ
الَّذِى اخْتَلَفُوْا فِيْهِ ۙ وَهُدًى وَّرَحْمَةً لِّقَوْمٍ
يُّؤْمِنُوْنَ ﴿64﴾
وَاللّٰهُ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَحْيَا بِهِ
الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ؕ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ
يَّسْمَعُوْنَ ۧ ﴿65﴾ ع 8 5 14
وَاِنَّ لَكُمْ فِى الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً ؕ نُسْقِيْكُمْ مِّمَّا
فِىْ بُطُوْنِهٖ مِنْۢ بَيْنِ فَرْثٍ وَّدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا
سَآئِغًا لِّلشّٰرِبِيْنَ ﴿66﴾

(60) పరలోకాన్ని విశ్వసించని వారే చెడు ఉపమానాలకు తగినవారు. ఇక అల్లాహ్ అందరికంటే ఉన్నతమైన ఉపమానం కలవాడు. ఆయనే అందరిపై ప్రాబల్యం గలవాడు. పరిపూర్ణ వివేకం కలవాడూను. (61) ఒకవేళ అల్లాహ్ ప్రజలను వారి దుర్మార్గాలకు బదులుగా వెంటనే పట్టుకోదలిస్తే, భూమిపై ఏ ప్రాణినీ వదలిపెట్టడు. కాని ఆయన అందరికీ ఒక నిర్ణీత కాలం వరకు గడువు ఇస్తాడు. వారి సమయం వచ్చేసినపుడు ఒక ఘడియ కూడా ముందు, వెనుక కాజాలదు.

(62) తమకోసం ఇష్టపడని వాటిని వారు అల్లాహ్ కోసం కల్పిస్తున్నారు. తమకోసం అంతా శుభమే ఉందని వారి నాలుకలు అసత్యం పలుకుతున్నాయి. వారికోసం ఉన్నది కేవలం నరకం మాత్రమే. అందరికంటే ముందు వారు అందులోకి తప్పనిసరిగా త్రోయబడతారు. (63) అల్లాహ్ సాక్షి! నీకు పూర్వం కూడా ఎన్నో జాతుల వద్దకు మేము ప్రవక్తలను పంపి ఉన్నాము. షైతాన్ వారి దుష్కార్యాలను వారికి ఆకర్షణీయమైనవిగా చేసి చూపాడు. ఆ షైతానే ఈనాడు వారికి సంరక్షకుడై ఉన్నాడు. వారికొరకు వ్యధాభరితమైన శిక్ష గలదు. (64) మేము ఈ గ్రంథాన్ని నీపై అవతరింపజేయడానికి కారణం, వారు గురయిన విభేదాల వాస్తవాన్ని నీవు వారికి విశదపరచాలని. ఇంకా ఈ గ్రంథం విశ్వసించేవారి కోసం మార్గదర్శకత్వము మరియు కారుణ్యమూను. (65) అల్లాహ్ ఆకాశం నుండి నీళ్ళను కురిపించాడు. దానిద్వారా నిర్జీవంగా పడివున్న భూమికి ప్రాణం పోశాడు. యదార్థంగా ఇందులో వినేవారి కొరకు ఒక సూచన ఉంది. (66) మీకు పశువులలో కూడా ఒక గుణపాఠం ఉంది. వాటి గర్భంలో పేడ, రక్తానికి మధ్య నుండి స్వచ్ఛమైన పాలను మేము మీకు త్రాపిస్తున్నాము. అది త్రాగేవారికి ఎంతో కమ్మగా ఉంటుంది.

وَمِنْ ثَمَرٰتِ النَّخِيْلِ وَالْاَعْنَابِ تَتَّخِذُوْنَ
مِنْهُ سَكَرًا وَّرِزْقًا حَسَنًا ؕ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً
لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ﴿67﴾
وَاَوْحٰى رَبُّكَ اِلَى النَّحْلِ اَنِ اتَّخِذِىْ مِنَ الْجِبَالِ
بُيُوْتًا وَّمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُوْنَ ۙ﴿68﴾
ثُمَّ كُلِىْ مِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ فَاسْلُكِىْ سُبُلَ
رَبِّكِ ذُلُلًا ؕ يَخْرُجُ مِنْۢ بُطُوْنِهَا شَرَابٌ
مُّخْتَلِفٌ اَلْوَانُهٗ فِيْهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ؕ اِنَّ فِىْ
ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿69﴾
وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفّٰىكُمْ ۟ۙ وَمِنْكُمْ مَّنْ
يُّرَدُّ اِلٰٓى اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَىْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ
شَيْـًٔا ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ قَدِيْرٌ ﴿70﴾ ع 9 5 15
وَاللّٰهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ فِى الرِّزْقِ ۚ
فَمَا الَّذِيْنَ فُضِّلُوْا بِرَآدِّىْ رِزْقِهِمْ عَلٰى مَا
مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيْهِ سَوَآءٌ ؕ اَفَبِنِعْمَةِ
اللّٰهِ يَجْحَدُوْنَ ﴿71﴾
وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِّنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا
وَّجَعَلَ لَكُمْ مِّنْ اَزْوَاجِكُمْ بَنِيْنَ وَحَفَدَةً
وَّرَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ ؕ اَفَبِالْبَاطِلِ
يُؤْمِنُوْنَ وَبِنِعْمَتِ اللّٰهِ هُمْ يَكْفُرُوْنَ ۙ﴿72﴾

(67) ఖర్జూరం, ద్రాక్షల నుండి కూడా మత్తు పానీయం తయారు చేస్తారు. వాటిని మంచి ఆహారంగాను ఉపయోగిస్తారు. నిస్సందేహంగా ఇందులో బుద్ధిమంతులకు ఒక గొప్ప సూచన ఉంది. (68) నీ ప్రభువు తేనెటీగకు వహీ ద్వారా ఈ విషయాన్ని తెలిపాడు : “కొండల్లో, చెట్లపై, తడికలపై, తీగలతో నీ తొట్టెలను నిర్మించుకో. (69) అన్ని రకాల పండ్ల రసాన్ని పీల్చు. నీ ప్రభువు సుగమం చేసిన మార్గాలపై నడుస్తూ ఉండు.” దాని కడుపులో నుండి వివిధ రంగుల పానకం ఒకటి వెలువడుతుంది. అందులో ప్రజల కొరకు వ్యాధినివారణ శక్తి ఉంది. ఇందులో కూడా యదార్థంగా ఆలోచించేవారి కొరకు ఒక సూచన ఉంది. (70) అల్లాహ్ మిమ్మల్ని పుట్టించాడు. తరువాత ఆయన మీకు మృత్యువును ప్రసాదిస్తాడు. మీలో ఒకడు అతి నికృష్టమైన వయస్సుకు చేర్చబడతాడు. జ్ఞానం పొందిన తరువాత కూడా ఏమీ తెలియని వానిగా అయ్యేందుకు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మాత్రమే పరిపూర్ణ జ్ఞాని, శక్తిమంతుడూను. (71) అల్లాహ్ మీలో కొందరికి కొందరికంటే అధికంగా ఆహార సామగ్రిని ప్రసాదించాడు. అయితే ఈ అధికంగా ఇవ్వబడినవారు తమ జీవన సామగ్రిని తమ బానిసల వైపునకు మళ్ళించరు కదా. వారిద్దరూ జీవన సామగ్రిలో సమాన భాగస్తులు అయ్యేటందుకు. అల్లాహ్ అనుగ్రహాలనే వారు తిరస్కరిస్తున్నారా? (72) అల్లాహ్‌యే మీ కోసం మీ జాతి నుండే భార్యలను చేశాడు. ఆయనే ఆ భార్యల ద్వారా మీకు కుమారులను, మనుమలను ప్రసాదించాడు. పరిశుద్ధ వస్తువులను మీకు తినటానికి ఇచ్చాడు. అయినా వారు అసత్యాన్నే విశ్వసిస్తున్నారా? అల్లాహ్ అనుగ్రహాల్నే తిరస్కరిస్తున్నారా?

(73) అల్లాహ్‌ను వదలి ఆకాశాల నుండిగానీ, భూమి నుండిగానీ వారికి ఆహారం ఇవ్వనటువంటి వారిని ఆ పని చెయ్యగల శక్తి లేనివారినీ పూజిస్తున్నారా? (74) కనుక అల్లాహ్‌కు ఉపమానాలను కల్పించకండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ అన్నీ తెలిసినవాడు. మరి మీరు ఏమీ తెలియనివారు.	وَيَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ شَيْـًٔا وَّلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ ﴿73﴾ فَلَا تَضْرِبُوْا لِلّٰهِ الْاَمْثَالَ ۗ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿74﴾

51 – 74 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల సంబంధం : విశ్వంలోని ప్రతి వస్తువు అల్లాహ్‌ను ప్రార్థిస్తుందనీ, అందువల్ల మానవులు కూడా కేవలం అల్లాహ్‌నే ప్రార్థించాలనీ వెనుకటి వాక్యాల్లో పేర్కొనబడింది. ఎందుకంటే మానవులందరినీ అల్లాహ్‌యే సృష్టించాడు. అందరికీ ఆహారం ఇచ్చేవాడు ఆయనే. ఇంకా మానవుల వద్ద ఉన్నవన్నీ అల్లాహ్ ప్రసాదితాలే.

ఉదాహరణకు : పాలు అల్లాహ్ యొక్క గొప్ప అనుగ్రహం. ఆవు శరీరంలో పాలు ఉండవు. దానిలో రక్తం, పేడ ఉంటాయి. అల్లాహ్ అనుగ్రహించి వాటి నుండి పాలు వెలికితీస్తాడు. ఇది కేవలం అల్లాహ్ అనుగ్రహమే. అదేవిధంగా తేనె అల్లాహ్ తరఫున ఒక గొప్ప అనుగ్రహమే. తేనెటీగలు రాత్రీ పగలు కష్టపడి టన్నులకొద్దీ తేనెను మానవులకు ఇస్తాయి. అయితే ఒక కిలో తేనె తయారుచేయడానికి తేనెటీగ వేల సంఖ్యలోని పుష్పాల ద్రవాన్ని పీల్చడం జరుగుతుంది.

అవిశ్వాసులు దైవదూతలను అల్లాహ్ కుమార్తెలుగా భావించి, అల్లాహ్‌ను వదలి వారిని ప్రార్థించేవారు. అల్లాహ్ అవిశ్వాసులను ఈ విధంగా ప్రశ్నిస్తున్నాడు. “మీరు కుమార్తెలంటే ఇష్టపడరు. కూతురు జన్మిస్తే అవమానంతో కృంగిపోయి ముఖాన్ని చాటేసుకొని తిరుగుతారు. ఆమెను సజీవ ఖననం చేసేందుకు సిద్ధమౌతారు. మీకు కొడుకులంటే ఇష్టం. మరి మీరు అల్లాహ్‌కు కుమార్తెలు ఎందుకు కల్పిస్తున్నారు? ఇది ఎంతమాత్రం ధర్మం కాదు కదా!” యదార్థమేమిటంటే, అల్లాహ్ ఒక్కడే, ఆయనకు సంతానం లేదు.

51వ వాక్యం : అంటే అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులెవ్వరూ ఆరాధనకు అర్హులు కారు. మానవులు కేవలం ఆయన్నే ఆరాధించాలి. ఆయన సాటిలేనివాడు. ప్రతి వస్తువుకు సృష్టికర్త. విశ్వమంతటికీ ప్రభువు.

52వ వాక్యం : నిర్మలమైన మనసుతో అల్లాహ్‌ను ఆరాధించండి. ఆయన్ని సేవించడమే మీపై విధిగా ఉంది. వివరాలకు ఆలి ఇమ్రాన్ సూరా 83వ వాక్యం చూడండి. ఇంకా అల్లాహ్‌కు ఇతరులను సాటి కల్పించకండి. “అల్లాహ్‌ను మాత్రమే ఆరాధించండి – ధర్మాన్ని ఆయనకు మాత్రమే ప్రత్యేకిస్తూ” (39 : 2).

53వ వాక్యం : లాభనష్టాలు అల్లాహ్ చేతుల్లోనే ఉన్నాయి. ఆహారం, క్షేమం, ఆరోగ్యం, సహాయం అన్నీ అల్లాహ్ ప్రసాదాలే. మీకేదైనా సమస్య వస్తే దాన్నీ అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులెవ్వరూ పరిష్కరించలేరనే సంగతి మీకు తెలుసు. అందువల్లే మీరు అల్లాహ్ ముందు వినయ విధేయతలు పాటిస్తారు. ఆయన్నే వేడుకుంటారు. కష్ట సమయాలల్లో ఆయన వైపునకే మరలుతారు. అణకువతో ఆయన్నే ప్రార్థిస్తారు.(17 : 67)

55వ వాక్యం : అంటే, సుఖాల్లో ప్రజలు ఆయన్ని మరచి అతనికి సాటి కల్పిస్తారు. ఆయనకు సాటి కల్పించటం వల్ల వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను పొంది కృతఘ్నతకు పాల్పడతారు. ఆయన్ని తిరస్కరిస్తూ ఉంటారు. ఆయనే వారిని కష్టాల నుండి గట్టెక్కిస్తాడు. ఆ తరువాత వారిని ఈ విధంగా హెచ్చరించడం జరిగింది. “మంచిది కొన్ని రోజులు సుఖాలు అనుభవించండి. మీకిష్టమొచ్చినట్లు చేస్తూ ఉండండి, దాని పర్యవసానం మీకే తెలుస్తుంది.” (అల్‌ఫజ్‌లుల్ కబీర్)

57 – 60 వాక్యాలు : మక్కా అవిశ్వాసులకు విగ్రహాల గురించీ, చిల్లర దేవతల గురించి ఏమీ తెలియకపోయినా వారినే తమ ఆరాధ్యులుగా భావించేవారు. వారి సాన్నిధ్యాన్ని పొందడానికి మొక్కుబడులు, బలులు, చెల్లించేవారు. వారి పేరున జిబహ్ చేసేవారు. "ఏమిటేమిటి?! మీ కొరకేమో మగపిల్లలూను, ఆయన కొరకేమో ఆడపిల్లలా? ఈ పంపకం మరీ ఘోరమైనది." (53 : 21, 22)

వాళ్ళు చేస్తున్న నేరాల్లో ఇదీ ఉంది. వారు దైవదూతలను అల్లాహ్ కుమార్తెలుగా నిలబెట్టారు. అసలు ఆయన ఎవరినీ కనలేదు. ఆయన్ను ఎవరూ కనలేదు. ఇలాంటి విషయాలన్నిటికీ ఆయన అతీతుడు. వారు ఎంత నీచానికి ఒడిగట్టారంటే వారు అల్లాహ్‌కు కుమార్తెలను కల్పించారు. అయితే వారు కుమార్తెలంటే ఇష్టపడేవారు కాదు. వారు కుమారులంటే ఇష్టపడేవారు. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు. (37 : 153, 154)ని చూడండి. అల్లాహ్ వారి మోసబుద్ధిని ప్రస్తావిస్తూ ఒకవేళ వారిలో ఎవరికైనా కుమార్తె జన్మిస్తే అవమానం భరించలేక ముఖాన్ని చాటేసుకొని తిరిగేవారు. ఆందోళనకు గురయ్యేవారు.

అలాంటప్పుడు వారు అవమానమైనా భరించాలి లేదా, సజీవ ఖననం అయినా చేయాలి. తమకోసం అవమానంగా భావించిన కుమార్తెలను అల్లాహ్‌కు అంటగడుతున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయం అని అల్లాహ్ ఆదేశించాడు. వీరు నీచాతినీచులని పేర్కొనడం జరిగింది. సంతానం కావాలని ఆరాటపడేది వారే, అర్థించేదీ వారే. కుమార్తెలను అవమాన భారంతో సజీవ ఖననం చేసేదీ వారే.

తీర్పుదినాన్ని తిరస్కరించినందువల్లే వారు ఈ నీచ గుణాలకు గురిఅయ్యారు. అల్లాహ్‌వన్నీ ఉత్తమ గుణాలే. ఆయన మహోన్నతుడు, విశ్వానికి ప్రభువు. మంచి అంతా ఆయన చేతుల్లోనే ఉంది. ఆయన సర్వసమర్థుడు. ఆయనకు ఎవరూ సాటిలేరు. ఆయనకు ఎవరూ సరిసమానులు కారు. ఆయనకు సంతానం లేదు. ఆయన మహా వివేకవంతుడూను. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

61 వాక్యం : ఆయన తన దయాగుణం వల్ల దాసుల అవిధేయత పట్ల ఆగ్రహించకుండా వారికి వ్యవధినిస్తూ ఓర్పు వహిస్తాడు. తాను దాసులకు ఇచ్చిన అనుగ్రహాలను వెంటనే లాక్కోడు. వెంటనే విచారించడు. ఒకవేళ అవిధేయతకు పాల్పడిన వెంటనే అల్లాహ్ విచారించడం ప్రారంభిస్తే భూమిపై ఒక్క ప్రాణి కూడా మిగిలి ఉండేది కాదు. పాపాలు సర్వసామాన్యం అయితే మంచివారు శిక్షకు గురవుతారు. అయితే సజ్జనులకు తీర్పుదినం నాడు ప్రతిఫలం తప్పక లభిస్తుంది. (సహీహ్ బుఖారీ – హ.నెం.2118). ఆయన తన వివేకం వల్ల వ్యవధి ఇస్తూ పోతాడు. ఎటువంటి కారణాలు వారు చూపకూడదని, వారి తరువాతి తరాలలో వారి సంతానం విశ్వసిస్తారనీ.

వారు అల్లాహ్ పట్ల అన్యాయంగా ప్రవర్తించేవారు. వారి నోరు అసత్యం పలికేది. వారి పర్యవసానం మహాగొప్పగా ఉంటుందని, వారికి మంచి జరుగుతుందని, ఉభయ లోకాల్లోనూ సాఫల్యం ప్రాప్తిస్తుందని మోసం చేసేది. నరకమే వారి పర్యవసానం. వారు నరకంలో అందరికంటే ముందు ప్రవేశించబడతారు.

64వ వాక్యం : ఇందులో ప్రవక్త (స) యొక్క గౌరవస్థానం పేర్కొనబడింది. నమ్మకాల్లో ధార్మిక ఆదేశాల్లో యూదులు, క్రైస్తవులు, నాస్తికులు, విగ్రహారాధకులు ఇంకా ఇతర మతాల వారి మధ్య ఉన్న అభిప్రాయ భేదాలను ప్రవక్త (స) స్పష్టంగా వివరించారు. దానివల్ల సత్యాసత్యాలు బహిర్గతం అవుతాయి. ప్రజలు అసత్యానికి దూరంగా వుంటారు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

66 – 69వ వాక్యాలు : అల్లాహ్ ఒక్కడే ప్రభువని నిరూపించడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఆయన ఉత్తమ సృష్టికర్త అనీ, వివేచనాపరుడని కూడా ప్రస్తావించడం జరిగింది. వీటన్నిటినీ రుజువు చేయడం జరిగింది. ఇలా

(75) అల్లాహ్ ఒక ఉదాహరణ ఇస్తున్నాడు. ఒకడు బానిస, తన యజమానికి లోబడి ఉన్నాడు. ఎటువంటి అధికారమూ లేనివాడు. ఇక రెండవ వాడు – అతనికి మేము మా తరఫు నుండి మంచి ఉపాధిని ప్రసాదించాము. అతడు అందులో నుండి బహిరంగంగాను, రహస్యంగానూ ఖర్చుచేస్తాడు. చెప్పండి, వారిద్దరూ సమానులా? స్తోత్రం అల్లాహ్‌కే. కాని చాలామంది గ్రహించరు.	ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا عَبۡدًا مَّمۡلُوۡكًا لَّا يَقۡدِرُ عَلٰى شَىۡءٍ وَّمَنۡ رَّزَقۡنٰهُ مِنَّا رِزۡقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنۡفِقُ مِنۡهُ سِرًّا وَّجَهۡرًا ؕ هَلۡ يَسۡتَوٗنَ ؕ اَلۡحَمۡدُ لِلّٰهِ ؕ بَلۡ اَكۡثَرُهُمۡ لَا يَعۡلَمُوۡنَ ﴿75﴾

ఆదేశించాడు : “మీ ఆహారంలో మూడు పదార్థాలు ముఖ్యమైనవీ, రుచికరమైనవీను. పాలు, పళ్ళరసం, తేనె ఇవి మీకందరికీ తెలుసు. ఇవి మీకు రుచికరమైన ఆహారంగా పోషణగా నివారణగా ఉపయోగపడుతున్నాయి.

(1) బాల్యం నుండి ముసలితనం వరకు అందరికీ ఇష్టమైన ఆహారం, పాలు. కాని ఆ పాలు ఎక్కడ నుండి ఎలా వస్తాయో ఎప్పుడు వస్తాయో ఎప్పుడైనా గమనించారా? గమనిస్తే గుణపాఠం నేర్చుకోవడానికి ఇదే చాలు. పేడలాంటి మలినం తయారయ్యే శరీరంలోనే పాలు తయారవుతాయి. ఇది మీకు అన్ని విధాలా ఆరోగ్యకరమైనది. ఆ శరీరంలో ఇంకో ద్రవ పదార్థం రక్తం ఉంటుంది. ఒకే శరీరంలో మలమూత్రాలు, రక్తం, పాలు తయారవుతాయి. ఇంత వింతైన పరిశ్రమను నడుపుతున్న ఆ వివేకవంతుడు ఎవరు? అనేక మార్గాల ద్వారా మీకు వనరులు ప్రసాదిస్తున్న ఆ కారుణ్యమూర్తి ఎవరు? ఆ సర్వసృష్టికర్త, ప్రభువు, కారుణ్యమూర్తి లేకుండా ఇవన్నీ సంభవమా?

(2) ఫలాల్లో అనేక రకాల పళ్లరసం తయారవుతుంది. వాటిని మీరు అనేక విధాలుగా ఉపయోగిస్తారు. ఉదా : ఖర్జూరం, ద్రాక్ష వాటి రసం ద్వారా మత్తు పానీయాలు తయారవుతాయి. ఇంకా రుచికరమైన, ధర్మసమ్మతమైన వంటకాలు కూడా తయారుచేస్తారు. అయితే ఈ పళ్ళు ఎలా పండుతాయి. వాటిలో ప్రతి ఒక్కటి పుష్టికరమైనదిగా, తియ్యగా ఉంటుంది. కాని ఇది ఎలా తయారవుతుందో ఎప్పుడైనా ఆలోచించారా? అదీ మట్టిలో. ఆ మట్టే ఒక్క రవ్వ మీ నోటిలో పడితే భరించలేరు. మీరు ఎండిన టెంకాయలను మట్టిలో విసిరేస్తారు. ఆ మట్టే ఆ టెంకాయ నుండి ఫలాలను ఇస్తుంది. ఎవరి ఆజ్ఞవల్ల ఆ మట్టి ఫలసంపదను మీకు ప్రసాదిస్తుంది? అవి ఎంతో రుచికరమైనవిగా, సువాసనలతో, పుష్టికరంగాను ఉంటాయి!

(3) తేనె తుట్టెలను చూడండి. ఇవన్నీ మీ కోసం రాత్రీ, పగలు తేనె తయారు చేసే ఫ్యాక్టరీలు. మీరు అనేక పూలను పళ్లను చేర్చి ఒక్క చుక్క తేనె తయారుచేద్దామనుకున్నా చేయలేరు. కాని ఒక చిన్న తేనెటీగ చేసి చూపిస్తుంది. క్రమశిక్షణ, శ్రమ, నిలకడ, సామూహికంగా నిరంతర కృషి చేస్తూ ఉంటుంది. దాని ప్రతి కదలిక మనల్ని ఆశ్చర్యచకితుల్ని చేస్తుంది. ఖుర్ఆన్ వాక్యాలను గమనించండి – ఏ విధంగా దాని గురించి ప్రస్తావించిందో ఇదంతా అనేక పర్వాలతో కూడి ఉంది. దానికి నిర్దేశించిన మార్గాలను అవలంబిస్తూ పోతుంది. వాటిని తప్పడం ఎంతమాత్రం జరుగదు. దైవాజ్ఞాబద్ధులై పనిచేస్తూ పోతుంది. అందులో ప్రతి వ్యక్తి దైవాదేశాలకు బద్ధులై తన బాధ్యతను నిర్వహిస్తున్నారు. దానిని తిరస్కరించడం అనేది ఉండదు. ఇక్కడ తేనె గురించి ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించబడింది. ఎందుకంటే ఇది అందరికీ తెలిసిందే. ఇంకా వైద్యులు దీన్ని వ్యాధినివారణ మందుల్లో ఉపయోగిస్తారు. ఇంకా ఇది పౌష్టికాహారం కూడా. వహీ అంటే రహస్య సూచన అని అర్థం. దానిద్వారా సృష్టితాలకు ఆదేశాలివ్వబడుతోంది. ఒక చిన్న ప్రాణిపై ఇంతపెద్ద కార్యభారాన్ని మోపిన ఆ సృష్టికర్త ఎంత గొప్పవాడో, ఎంత వివేకవంతుడో అర్థమౌతుంది. ఇది వింతల్లో మహావింత. (తర్జుమానుల్ ఖుర్ఆన్).

وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَّجُلَيۡنِ اَحَدُهُمَاۤ اَبۡكَمُ لَا
يَقۡدِرُ عَلٰى شَىۡءٍ وَّهُوَ كَلٌّ عَلٰى مَوۡلٰٮهُ ۙ اَيۡنَمَا
يُوَجِّهْهُّ لَا يَاۡتِ بِخَيۡرٍ ؕ هَلۡ يَسۡتَوِىۡ هُوَ ۙ وَمَنۡ
يَّاۡمُرُ بِالۡعَدۡلِ ۙ وَهُوَ عَلٰى صِرَاطٍ مُّسۡتَقِيۡمٍ ﴿76﴾ ع 10 6 16
وَلِلّٰهِ غَيۡبُ السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضِ ؕ وَمَاۤ اَمۡرُ
السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمۡحِ الۡبَصَرِ اَوۡ هُوَ اَقۡرَبُ ؕ اِنَّ
اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ قَدِيۡرٌ ﴿77﴾
وَاللّٰهُ اَخۡرَجَكُمۡ مِّنۡۢ بُطُوۡنِ اُمَّهٰتِكُمۡ لَا
تَعۡلَمُوۡنَ شَيۡـًٔا ۙ وَّجَعَلَ لَـكُمُ السَّمۡعَ
وَالۡاَبۡصَارَ وَالۡاَفۡـِٕدَةَ ۙ لَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُوۡنَ ﴿78﴾
اَلَمۡ يَرَوۡا اِلَى الطَّيۡرِ مُسَخَّرٰتٍ فِىۡ جَوِّ السَّمَآءِ ؕ
مَا يُمۡسِكُهُنَّ اِلَّا اللّٰهُ ؕ اِنَّ فِىۡ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ
لِّقَوۡمٍ يُّؤۡمِنُوۡنَ ﴿79﴾
وَاللّٰهُ جَعَلَ لَـكُمۡ مِّنۡۢ بُيُوۡتِكُمۡ سَكَنًا وَّجَعَلَ
لَـكُمۡ مِّنۡ جُلُوۡدِ الۡاَنۡعَامِ بُيُوۡتًا تَسۡتَخِفُّوۡنَهَا
يَوۡمَ ظَعۡنِكُمۡ وَيَوۡمَ اِقَامَتِكُمۡ ۙ وَمِنۡ
اَصۡوَافِهَا وَاَوۡبَارِهَا وَاَشۡعَارِهَاۤ اَثَاثًا وَّمَتَاعًا
اِلٰى حِيۡنٍ ﴿80﴾

(76) అల్లాహ్ మరొక ఉదాహరణను ఇస్తున్నాడు. ఇద్దరు వ్యక్తులున్నారు. ఒకడు మూగవాడు, చెవిటివాడు, ఏ పనీ చేయలేడు. తన యజమానికి భారమై కూర్చున్నాడు. ఆయన అతన్ని ఎక్కడికి పంపినా అతనివల్ల మంచిపని ఏదీ జరుగదు. ఇక రెండో మనిషి – అతడు న్యాయం చెయ్యండి అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. స్వయంగా సన్మార్గంపై స్థిరంగా ఉన్నాడు. చెప్పండి, వారిద్దరూ సమానులా?

(77) భూమిలోను, ఆకాశాలలోను దాగివున్న వాస్తవాల జ్ఞానం అల్లాహ్‌కు మాత్రమే కలదు. ప్రళయం సంభవించటానికి ఎంతోసేపు పట్టదు. కేవలం రెప్పపాటు కాలం తప్ప లేదా దానికంటే కూడా తక్కువే. యదార్థానికి అల్లాహ్ అన్నీ చేయగలవాడు. (78) అల్లాహ్ మిమ్మల్ని మీ మాతృగర్భాల నుండి మీరు ఏమీ ఎరుగని స్థితిలో ఉండగా బయటికి తీశాడు. ఆయన మీకు చెవులు ఇచ్చాడు. కళ్ళు ఇచ్చాడు. ఆలోచించే మనస్సూ ఇచ్చాడు. మీరు కృతజ్ఞులు కావాలని.

(79) గగనంలో భద్రంగా విహరించే పక్షులను వారు ఎన్నడూ చూడలేదా? అల్లాహ్ తప్ప వాటిని క్రింద పడకుండా నిలిపి ఉంచినదెవరు? విశ్వాసులకు ఇందులో చాలా నిదర్శనాలున్నాయి. (80) అల్లాహ్ మీ కోసం మీ గృహాలను శాంతినీ, విశ్రాంతినీ ఇచ్చే స్థలాలుగా తీర్చిదిద్దాడు. పశువుల చర్మాలతో ఆయన మీకోసం ఇళ్ళను చేశాడు. మీరు ప్రయాణంలో ఉన్నప్పుడు, బసచేసినపుడు అవి మీకు తేలికగా ఉంటాయి. పశువుల మృదు రోమాలతోనూ, ఉన్నితోనూ, వెంట్రుకలతోనూ మీ కోసం ధరించే వస్తువులనూ, వాడుకొనే వస్తువులను, ఎన్నింటినో సృష్టించాడు. అవి జీవితకాలం అంతా మీకు ఉపయోగపడతాయి.

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِّمَّا خَلَقَ ظِلٰلًا وَّجَعَلَ لَكُمْ
مِّنَ الْجِبَالِ اَكْنَانًا وَّجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيْلَ
تَقِيْكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيْلَ تَقِيْكُمْ بَاْسَكُمْ ؕ
كَذٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهٗ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ
تُسْلِمُوْنَ ﴿81﴾
فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلٰغُ الْمُبِيْنُ ﴿82﴾
يَعْرِفُوْنَ نِعْمَتَ اللّٰهِ ثُمَّ يُنْكِرُوْنَهَا
وَاَكْثَرُهُمُ الْكٰفِرُوْنَ ﴿83﴾ ع 11 7 17
وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيْدًا ثُمَّ لَا
يُؤْذَنُ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُوْنَ ﴿84﴾
وَاِذَا رَاَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ
عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُوْنَ ﴿85﴾
وَاِذَا رَاَ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا شُرَكَآءَهُمْ قَالُوْا رَبَّنَا
هٰٓؤُلَآءِ شُرَكَآؤُنَا الَّذِيْنَ كُنَّا نَدْعُوْا مِنْ دُوْنِكَ ۚ
فَاَلْقَوْا اِلَيْهِمُ الْقَوْلَ اِنَّكُمْ لَكٰذِبُوْنَ ﴿86﴾
وَاَلْقَوْا اِلَى اللّٰهِ يَوْمَىِٕذِ ِۨالسَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُمْ
مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿87﴾
اَلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَصَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ
زِدْنٰهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوْا
يُفْسِدُوْنَ ﴿88﴾

(81) ఆయన తన సృష్టితాల ద్వారా మీకోసం నీడను ఏర్పాటు చేశాడు. పర్వతాలలో మీకోసం ఆశ్రయ స్థలాలను నిర్మించాడు. మిమ్మల్ని వేడిమి నుంచి కాపాడే దుస్తులను, యుద్ధంలో మిమ్మల్ని రక్షించే కవచాలను మీకు ప్రసాదించాడు. ఈ విధంగా ఆయన తన అనుగ్రహాలను మీకు పూర్తిగా ప్రసాదిస్తాడు. మీరు విధేయులవ్వాలని.

(82) ఇక, ఒకవేళ వారు విముఖులైతే ప్రవక్తా! సత్య సందేశాన్ని స్పష్టంగా అందచెయ్యడమే నీ బాధ్యత. (83) వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను గుర్తిస్తున్నారు. అయినా వాటిని తిరస్కరిస్తున్నారు. అయితే వారిలో చాలామంది మేలును మరచినవారే. (84) ఆ రోజు మేము ప్రతి జాతి నుండి ఒక సాక్షిని నిలబెడతాము. అవిశ్వాసులకు వాదించే అవకాశం ఇవ్వబడదు. పశ్చాత్తాపపడండి అని కూడా వారితో అనబడదు. (85) దుర్మార్గులు శిక్షను చూసిన తర్వాత వారి శిక్షను తగ్గించడం గానీ, వ్యవధి ఇవ్వడంగానీ, జరుగదు. (86) సాటి కల్పించిన వారు తాము అల్లాహ్‌కు భాగస్వాములుగా నిలబెట్టిన వారిని చూసి ఇలా అంటారు : “ప్రభూ! మేము నిన్ను వదలి వేడుకుంటూ ఉండిన భాగస్వాములు వీరే.” అప్పుడు ఆ కల్పించిన దేవుళ్ళు “మీరు అసత్యం పలుకుతున్నారు” అని స్పష్టంగా సమాధానం ఇస్తారు.

(87) ఆ రోజు మీరంతా అల్లాహ్ ముందు వినమ్రులౌతారు. వారు ప్రపంచంలో చేస్తూ ఉండిన కల్పనలన్నీ వారి నుంచి మటుమాయమౌతాయి. (88) అవిశ్వాసుల మార్గం అవలంబించి, ఇతరులను అల్లాహ్ మార్గం నుండి నిరోధించిన వారికి మేము శిక్ష మీద శిక్ష విధిస్తాము. వారు ప్రపంచంలో రేపిన కల్లోలానికి ఫలితంగా.

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِيْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيْدًا عَلَيْهِمْ مِّنْ
اَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيْدًا عَلٰى هٰٓؤُلَآءِ ؕ
وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتٰبَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ
وَّهُدًى وَّرَحْمَةً وَّبُشْرٰى لِلْمُسْلِمِيْنَ ﴿89﴾ ع 6 6 18

اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِيْتَآئِ ذِي
الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَآءِ وَالْمُنْكَرِ
وَالْبَغْيِ ۚ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ﴿90﴾

(89) మేము ప్రతి సంఘం నుండి ఒక సాక్షిని నిలబెట్టే రోజుగురించి, ప్రవక్తా! వారిని హెచ్చరించు. ఆ సాక్షి తన జాతికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిస్తాడు. వారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమివ్వడానికి మేము నిన్ను తీసుకొని వస్తాము. మేము ఈ గ్రంథాన్ని నీపై అవతరింపజేశాము. అది ప్రతి విషయాన్ని స్పష్టంగా వివరిస్తుంది. ఇంకా విశ్వాసులకు ఇందులో మార్గదర్శనం, కారుణ్యం శుభవార్తలు ఉన్నాయి. (90) న్యాయం చెయ్యండి అని, ఉపకారం చెయ్యండి అని బంధువుల హక్కులు నెరవేర్చండి అనీ అల్లాహ్ ఆజ్ఞాపిస్తున్నాడు. చెడునూ, అశ్లీలాన్నీ, అన్యాయాన్నీ మితిమీరి ప్రవర్తించడాన్నీ నిషేధిస్తున్నాడు. మీరు గుణపాఠం నేర్చుకోవాలని ఆయన మీకు హితబోధ చేస్తున్నాడు.

79 – 90 వాక్యాల వివరణ :

వాక్యాల సంబంధం : వెనుకటి వాక్యాల్లో అల్లాహ్ అవిశ్వాసుల, విగ్రహారాధకుల అవివేకాన్ని గురించి ప్రస్తావించాడు. వారు భూమ్యాకాశాలను సృష్టించిన అల్లాహ్‌ను వదలి ప్రాణం లేని విగ్రహాలను, వృక్షాలను పూజిస్తున్నారు. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో రెండు ఉదాహరణల ద్వారా అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించడం మహాపాపము, అపరాధము అని, ఇతరులు ప్రాణం లేనివారని, బలహీనులని, చలనం లేనివారని స్పష్టం చేశాడు.

మొదటి ఉదాహరణ : ఎల్లప్పుడూ పేదల, అనాథల సేవచేసే ధనవంతుడు, పేదవాడు – ఇద్దరూ ఏనాటికీ ఒకటి కాలేరు. అలాంటప్పుడు దేవుడు, దాసుడు ఎలా సమానం కాగలరు. అల్లాహ్‌కు ప్రాణంలేని మూర్తులు ఎలా సాటి కాగలరు?

రెండవ ఉదాహరణ : ఏమీ మాట్లాడలేని మూగవాడు, మాట్లాడేవాడు – ఇద్దరూ ఏనాటికీ సమానం కాలేరు. అదేవిధంగా అల్లాహ్ మరియు ప్రాణం లేని మూర్తులు సమానం కాలేరు. ప్రాణంలేని విగ్రహాలు ఏమీ మాట్లాడలేవు. ఏమీ చేయలేవు.

కాని అల్లాహ్ మాట్లాడగలడు. ఖుర్ఆన్ అల్లాహ్ వాక్కు ధర్మసమ్మతంగా సంపాదించమని, ధర్మవిరుద్ధంగా సంపాదించకూడదని ఆదేశించాడు. ఏకత్వాన్ని అవలంబించమని, సాటి కల్పించడానికి దూరంగా ఉండమనీ వారించాడు. తల్లిదండ్రుల సేవచేయమని, వారికి విధేయులై ఉండమని అవిధేయతకు పాల్పడకూడదని ఆదేశించాడు. విగ్రహాలు ఆదేశించనూ లేవు. వారించనూ లేవు. అందువల్ల అల్లాహ్‌ను ఆరాధించటమే సరియైనది. అల్లాహ్‌ను వదలి ఇతరులను ఆరాధించుట మహాపాపము.

75వ వాక్యం : తన యజమాని అనుజ్ఞలేనిదే ఏమీ చేయలేని బానిస, స్వతంత్ర వ్యక్తి సమానులు కాలేరు. స్వతంత్ర వ్యక్తి తన ధనాన్ని ఖర్చు పెట్టగలడు. తన ఇష్టం వచ్చినట్లు చేయగలడు. వారిద్దరూ మానవులైనందువల్ల

సమానులే. కాని ఇద్దరి పరిస్థితులు వేరు. అలాంటప్పుడు ఒక సృష్టికర్త, దాసుడు, రాతివిగ్రహాలు ఎలా సమానం కాగలరు?

వాస్తవమేమిటంటే, స్తోత్రాలన్నీ అల్లాహ్ కొరకే. ఎందుకంటే అనుగ్రహాలన్నీ ఆయన ప్రసాదించినవే. రాతి విగ్రహాలు స్తోత్రాలకు అర్హులు ఎలా కాగలవు? కాని చాలామంది ఈ విషయాన్ని అర్థం చేసుకోరు. రెండవ ఉదాహరణ ద్వారా అల్లాహ్‌కూ – విగ్రహాలకు గల వ్యత్యాసాన్ని వివరించడం జరిగింది. అల్లాహ్ విశ్వానికి సృష్టికర్త. మరి ఈ విగ్రహాలు ఆయనకు ఎలా సమానం కాగలవు? విగ్రహాలను విగ్రహారాధకుడు మోస్తూ తిరుగుతాడు. అవి అతనికి భారం అయి ఉన్నాయి. అవి అతనికి లాభాన్ని గానీ, నష్టాన్నిగానీ చేకూర్చలేవు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

77వ వాక్యం : ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారని అబూ హురైరా (రజి) ఉల్లేఖిస్తున్నారు : "ఇద్దరు వ్యక్తులు బట్టల విషయంలో క్రయవిక్రయాలు చేస్తూనే ఉంటారు. అంతలోనే ప్రళయం వచ్చేస్తుంది. ఒక వ్యక్తి ఒంటె పాలు తీసుకొని వెళ్తుంటాడు. అతను ఆ పాలు త్రాగకముందే ప్రళయం వచ్చేస్తుంది. ఇంకో వ్యక్తి తన నీళ్ళ కుండలో నీళ్ళు నింపి త్రాగకముందే ప్రళయం వచ్చేస్తుంది. ఇంకో వ్యక్తి అన్నం ముద్దను ఎత్తి దాన్ని నోట్లో వేయకముందే ప్రళయం వచ్చేస్తుంది." (సహీహ్ బుఖారీ – హ.నెం. 6025)

78వ వాక్యం : 'లా తాలమూన షయ్అన్" అంటే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని మీ తల్లుల గర్భాల నుండి తీసినపుడు మీకు మంచీ చెడు, లాభం, నష్టం ఏమీ తెలియదు. చెవులతో శబ్దాలు వినాలని, ఆయన మీకు చెవులను ప్రసాదించాడు. కళ్ళు ప్రసాదించాడు, వాటిద్వారా చూడాలని. బుద్ధిబలాన్నీ ప్రసాదించాడు – పరికించాలనీ, లాభనష్టాలను గుర్తించాలనీ, మానవుడు పెరిగేకొద్దీ వాటి సమర్థత కూడా పెరుగుతుంది. ఈ విధంగా మానవుడు యుక్త వయస్సుకు చేరుకునేసరికి శారీరక శక్తులన్నీ కూడా పటిష్ఠంగా తయారవుతాయి. పరిపక్వం అవుతాయి.

అల్లాహ్ ప్రసాదించిన శక్తులు, యుక్తులు ఆయన ఆజ్ఞాపాలన కొరకు ఉపయోగించి ఆయన్ను సంతోషపర్చాలి. వాటిద్వారా ఆయన్ని ప్రార్థించాలి, విధేయత చూపాలి. ఇవే ఆయన అనుగ్రహాలకు ఆచరణాత్మకమైన కృతజ్ఞతలు. హదీసులో ఇలా ఉంది : "నా దాసుడు వేటి ద్వారా నా సామీప్యాన్ని కోరుకుంటాడో వాటిలో అన్నిటికంటే గొప్పవి నేను అతనిపై విధించిన విధులు (ఫరాయెజ్). ఇంకా అదనపు ప్రార్థన (నఫిల్) ద్వారా కూడా దాసుడు నా సామీప్యం పొందటానికి ప్రయత్నిస్తాడు. చివరికి నేను అతన్ని ప్రేమించసాగుతాను. నేను అతని చెవినైపోతాను, దాంతో అతను వింటాడు, నేను అతని కన్ను అయిపోతాను దాంతో అతను చూస్తాడు. చేయి అయిపోతాను దాంతో అతను పనిచేస్తాడు, అతని కాలునై పోతాను దాంతో అతను నడుస్తాడు. ఒకవేళ అతను నన్ను అడిగితే నేను అతనికి ప్రసాదిస్తాను. అతను దేన్నుండైనా నన్ను శరణుకోరితే నేనతనికి నా శరణు ప్రసాదిస్తాను." (సహీహ్ బుఖారీ – హ.నెం.6021)

ఈ హదీసు గురించి కొందరు తప్పుడు భావాలు కల్పించుకొని ఔలియాలకు దైవత్వపు లక్షణాలు, అధికారాలు ఉన్నాయని భావిస్తారు. హదీసు వివరణ ఏమిటంటే దాసుడు నిర్మలమైన మనస్సుతో అల్లాహ్‌ను ప్రార్థిస్తే, విధేయత చూపితే అప్పుడు అతని ప్రతి పని అల్లాహ్ ప్రీతి కొరకు అవుతుంది. అతను అల్లాహ్ ఆదేశించిన వాటినే వింటాడు. అల్లాహ్ ఆదేశించిన వాటినే చూస్తాడు. ఏ పనిచేసినా ధర్మసమ్మతమైన వాటినే ఎంచుకుంటాడు. అల్లాహ్ ప్రసాదించిన శక్తియుక్తులను దైవ విధేయతలోనే ఖర్చు చేస్తాడు. అవిధేయతకు పాల్పడడు. (అహ్‌సనుల్ బయాన్)

82వ వాక్యం : వారికి తన అనుగ్రహాలను గుర్తుచేసినప్పటికీ, వాస్తవాన్ని స్పష్టపరచినప్పటికీ ఇస్లాంను వ్యతిరేకిస్తూనే ఉన్నారు. మీరు మీ బాధ్యతను నిర్వర్తించారు. ఇప్పుడు వారి నుండి ఎలాంటి ఫిర్యాదు స్వీకరించబడదు.

83వ వాక్యం : అనుగ్రహాలకు, వరప్రసాదాలకు సృష్టికర్త అల్లాహ్‌యేనని మక్కా అవిశ్వాసులు ఒప్పుకునేవారు. కాని ఇవన్నీ మా ఆరాధ్య దైవాల సిఫారసు వల్ల లభించాయని అనేవారు. ఈవిధంగా వారిలో చాలామంది దైవానుగ్రహాలను తిరస్కరిస్తూ అవిశ్వాసానికి పాల్పడుచున్నారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

وَاَوۡفُوۡا بِعَهۡدِ اللّٰهِ اِذَا عٰهَدْتُّمۡ وَلَا تَنۡقُضُوا الۡاَيۡمَانَ بَعۡدَ تَوۡكِيۡدِهَا وَقَدۡ جَعَلۡتُمُ اللّٰهَ عَلَيۡكُمۡ كَفِيۡلًا ؕ اِنَّ اللّٰهَ يَعۡلَمُ مَا تَفۡعَلُوۡنَ ﴿91﴾ وَلَا تَكُوۡنُوۡا كَالَّتِىۡ نَقَضَتۡ غَزۡلَهَا مِنۡۢ بَعۡدِ قُوَّةٍ اَنۡكَاثًا ؕ تَتَّخِذُوۡنَ اَيۡمَانَكُمۡ دَخَلًاۢ بَيۡنَكُمۡ اَنۡ تَكُوۡنَ اُمَّةٌ هِىَ اَرۡبٰى مِنۡ اُمَّةٍ ؕ اِنَّمَا يَبۡلُوۡكُمُ اللّٰهُ بِهٖ ؕ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَـكُمۡ يَوۡمَ الۡقِيٰمَةِ مَا كُنۡتُمۡ فِيۡهِ تَخۡتَلِفُوۡنَ ﴿92﴾ وَلَوۡ شَآءَ اللّٰهُ لَجَـعَلَـكُمۡ اُمَّةً وَّاحِدَةً وَّلٰـكِنۡ يُّضِلُّ مَنۡ يَّشَآءُ وَيَهۡدِىۡ مَنۡ يَّشَآءُ ؕ وَلَـتُسۡـئَلُنَّ عَمَّا كُنۡتُمۡ تَعۡمَلُوۡنَ ﴿93﴾	(91) మీరు అల్లాహ్‌తో ఏదైనా వాగ్దానం చేసివుంటే ఆ వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చండి. అల్లాహ్ సాక్షిగా చేసిన ప్రమాణాలను దృఢపరిచిన తరువాత భంగపరచ కండి. అల్లాహ్‌కు మీ పనులన్నీ తెలుసు. (92) తాను శ్రమతో నూలు వడకి, తరువాత తానే దాన్ని ముక్కలు ముక్కలు చేసిన స్త్రీ మాదిరిగా అయిపోకండి. మీరు మీ ప్రమాణాలను మీ వ్యవహారాల్లో పరస్పరం మోసగించుకోవడానికి పనిముట్లుగా చేసుకుంటున్నారు. ఒక జాతి ఇంకో జాతికంటే అధికంగా లాభాలు పొందటానికి. వాస్తవానికి అల్లాహ్ ఈ ప్రమాణాల ద్వారా మిమ్మల్ని పరీక్షకు గురిచేస్తున్నాడు. ఆయన తప్పకుండా ప్రళయదినాన మీ సమస్త అభిప్రాయ భేదాల గురించి మీకు విశదీకరిస్తాడు. (93) ఒకవేళ అల్లాహ్ ఇదే సంకల్పించి ఉంటే ఆయన మీ అందరినీ ఒకే సమాజంగా చేసి ఉండేవాడు. కాని ఆయన తాను కోరిన వారిని వక్రమార్గానికి గురిచేస్తాడు. తాను కోరిన వారికి రుజుమార్గం చూపుతాడు. మీరు చేస్తూ ఉన్న వాటిని గురించి తప్పకుండా మిమ్మల్ని ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది.

89, 90 వాక్యాలు : నీపై ఈ గ్రంథాన్ని అవతరింపచేయడం జరిగిందని, ఇది దైవాదేశాలను వివరంగా బోధిస్తుందని, ఇంకా ఇది ముస్లింల కొరకు మార్గదర్శకం, కారుణ్య శుభవార్త అనియు పేర్కొనబడింది. ఎందుకంటే ఇది వారిని సాఫల్యమార్గాన నడిపిస్తుంది. దుష్టకార్యాలకు దూరంగా ఉంచుతుంది. ఆ తరువాత ముస్లిముల నుద్దేశించి న్యాయంగా వ్యవహరించడని, మంచి చరిత్ర కలిగియుండమని, బంధువులతో సహకరించమని, అశ్లీలతకు దూరంగా ఉండమని, అన్నిరకాల చెడులకు దూరంగా ఉండమని, దుర్మార్గాలకు అత్యాచారాలకు దూరంగా ఉండమని హితబోధ చేయబడింది.

ముస్లిములుగా మారిన వారికి ఇప్పుడు నమ్మకాలకు బదులు ఆచరణలు అగ్ని పరీక్షగా తయారయ్యాయి. ఈ కారణంగానే ఈ వాక్యంలో ఆచరణాత్మకమైన జీవితపు ప్రధానాంశాలను పేర్కొనడం జరిగింది. న్యాయం, ధర్మం సత్కార్యాలన్నింటికీ మూలం వంటిది. ఏ వ్యక్తిలో ఈ గుణం ఉంటుందో అతడు పుణ్యాత్ముడుగా పరిగణింపబడతాడు. ఇహ్సాన్ అంటే ఉపకారం, మేలు అని అర్థం. ఏమి మాట్లాడినా మంచిగా మాట్లాడాలి. మన బంధువులు మన ఉపకారానికి అందరికంటే ఎక్కువగా అర్హులు. అన్నిరకాల పాపకార్యాలకు దూరంగా ఉండమని ఆదేశించబడింది. ఉదాహరణకు వ్యభిచారం, అబద్ధం, అభాండాలు వేయడం, హద్దు మీరి ప్రవర్తించడం – అది ఏ విధంగానైనా సరే.

ఇలాంటి గొప్ప గుణాలు తెచ్చిన గ్రంథం, ఇలా జీవితాలను తీర్చిదిద్దే గ్రంథం మార్గదర్శకం, కారుణ్యం, శుభవార్త కాక మరేమవుతుంది? (తర్జుమానుల్ ఖుర్ఆన్)

وَلَا تَتَّخِذُوْٓا اَيْمَانَكُمْ دَخَلًاۢ بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ
قَدَمٌۢ بَعْدَ ثُبُوْتِهَا وَتَذُوْقُوا السُّوْٓءَ بِمَا صَدَدْتُّمْ
عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۚ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿94﴾
وَلَا تَشْتَرُوْا بِعَهْدِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيْلًا ؕ اِنَّمَا عِنْدَ
اللّٰهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿95﴾
مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ بَاقٍ ؕ وَلَنَجْزِيَنَّ
الَّذِيْنَ صَبَرُوْٓا اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ مَا كَانُوْا
يَعْمَلُوْنَ ﴿96﴾
مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً ۚ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ اَجْرَهُمْ
بِاَحْسَنِ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿97﴾
فَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ
الرَّجِيْمِ ﴿98﴾
اِنَّهٗ لَيْسَ لَهٗ سُلْطٰنٌ عَلَى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَلٰى
رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُوْنَ ﴿99﴾
اِنَّمَا سُلْطٰنُهٗ عَلَى الَّذِيْنَ يَتَوَلَّوْنَهٗ وَالَّذِيْنَ هُمْ بِهٖ
مُشْرِكُوْنَ ۧ ﴿100﴾ 13 ع 11 19
وَاِذَا بَدَّلْنَآ اٰيَةً مَّكَانَ اٰيَةٍ ۙ وَّاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ
قَالُوْٓا اِنَّمَآ اَنْتَ مُفْتَرٍ ؕ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُوْنَ ﴿101﴾

(94) మీరు మీ ప్రమాణాలను పరస్పరం మోసగించడానికి సాధనాలుగా ఉపయోగించకండి. అలా చేస్తే స్థిరపడిన పాదాలు తరువాత చలిస్తాయేమో. మీరు అల్లాహ్ మార్గం నుండి ప్రజలను నిరోధించిన అపరాధానికి దుష్ఫలితాలను చూస్తారేమో. శిక్షను అనుభవిస్తారేమో! (95) మీరు అల్లాహ్‌కు చేసిన వాగ్దానాల్ని స్వల్ప లాభాలకు అమ్మివేయకండి. అల్లాహ్ వద్ద ఉన్నదే మీకు అధికంగా మేలు కలిగిస్తుంది. మీరు గనక తెలుసుకుంటే. (96) మీ దగ్గరున్నదంతా ఖర్చు అయిపోయేదే. అల్లాహ్ వద్ద ఉన్నదే అసలు మిగిలి ఉండేది. సహనంతో వ్యవహరించే వారికి మేము వారి ప్రతిఫలాన్ని వారి ఉత్తమ కార్యాలకు అనుగుణంగా తప్పకుండా ప్రసాదిస్తాము.

(97) పురుషుడైనా, స్త్రీ అయినా సత్కార్యాలు చేస్తే విశ్వాసి అయిన పక్షంలో మేము అతనికి ప్రపంచంలో పరిశుద్ధ జీవితాన్ని ప్రసాదిస్తాము. ఇటువంటి వారికి వారి ఉత్తమ కార్యాలకు అనుగుణంగా ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాము. (98) మీరు ఖుర్ఆన్ పఠనం ప్రారంభించినపుడు శాపగ్రస్తుడైన షైతాను బారి నుండి అల్లాహ్ శరణు వేడుకోండి. (99) విశ్వసించి తమ ప్రభువును నమ్ముకున్న వారిపై వాడి అధికారం చెల్లదు. (100) వాడిని తమ సంరక్షకుడిగా చేసుకొని వాడి మోసానికి గురిఅయి సాటి కల్పించే వారిపైనే వాడి అధికారం సాగుతుంది.

(101) మేము ఒక వాక్యం స్థానంలో మరొక వాక్యాన్ని అవతరింపజేసినపుడు, అవతరింపజేస్తున్న దాని గురించి అల్లాహ్‌కు బాగా తెలుసు. “నీవు స్వయంగా ఖుర్ఆన్‌ను కల్పిస్తున్నావు” అని వారంటున్నారు. అయితే యదార్థం ఏమిటో చాలామందికి తెలియదు.

(102) వారితో ఇలా పలుకు : "దీన్ని పరిశుద్ధాత్మ ఉన్నది ఉన్నట్లుగా నా ప్రభువు తరఫు నుండి క్రమక్రమంగా అవతరింపజేశాడు. విశ్వాసుల విశ్వాసాన్ని పటిష్ఠం చేసేందుకు. జీవితానికి సంబంధించిన వ్యవహారాల్లో విధేయులకు సరియైన మార్గం చూపేందుకూ, ముస్లింల కొరకు సాఫల్యం, శుభవార్తలు ఉన్నాయి. (103) ఇతన్ని ఒక వ్యక్తి నేర్పుతున్నాడు అని వారు నిన్ను గురించి అంటున్న విషయం మాకు తెలుసు. వాస్తవానికి వారు సూచిస్తున్న మనిషి మాట్లాడే భాష అన్యదేశపు భాష. మరి ఇది స్పష్టమైన అరబీ భాష. (104) నిశ్చయంగా అల్లాహ్ వాక్యాలను విశ్వసించని వారికి అల్లాహ్ ఎన్నడూ సన్మార్గం చూపడు. ఇంకా వారికి వ్యధాభరితమైన శిక్ష ఉంది. (105) అల్లాహ్ వాక్యాలను విశ్వసించని వారే అసత్యాలను కల్పిస్తున్నారు. అసలు వీరే అసత్యవాదులు.

(106) ఎవరైనా విశ్వసించిన తరువాత బలవంతంవల్ల అవిశ్వాసిగా మారినా, అతని హృదయం మాత్రం విశ్వాసం కలిగివుంటే అది వేరే విషయం. కాని ఎవరైనా మనస్ఫూర్తిగా అవిశ్వాసానికి పాల్పడితే ఇలాంటి వారిపై అల్లాహ్ ఆగ్రహం పడుతుంది. వారికొరకు మహా ఘోరమైన శిక్ష ఉంది.

(107) ఎందుకంటే వారు పరలోకానికి బదులుగా ప్రాపంచిక జీవితాన్ని ఇష్టపడ్డారు. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ కృతఘ్నులకు రుజుమార్గం ప్రసాదించడు. (108) వారి హృదయాలకు, వారి చెవులకూ, వారి కళ్ళకూ, అల్లాహ్ సీలు వేశాడు. వారే అశ్రద్ధలో మునిగి ఉన్నవారు.

(109) ఏమాత్రం సందేహం లేదు. వారే పరలోకంలో నష్టానికి గురిఅయ్యేవారు.

قُلْ نَزَّلَهٗ رُوْحُ الْقُدُسِ مِنْ رَّبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ
الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَهُدًى وَّبُشْرٰى لِلْمُسْلِمِيْنَ ﴿102﴾
وَلَقَدْ نَعْلَمُ اَنَّهُمْ يَقُوْلُوْنَ اِنَّمَا يُعَلِّمُهٗ بَشَرٌ ؕ
لِسَانُ الَّذِيْ يُلْحِدُوْنَ اِلَيْهِ اَعْجَمِيٌّ وَّهٰذَا لِسَانٌ
عَرَبِيٌّ مُّبِيْنٌ ﴿103﴾
اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ ۙ لَا يَهْدِيْهِمُ
اللّٰهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿104﴾
اِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِاٰيٰتِ
اللّٰهِ ۚ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْكٰذِبُوْنَ ﴿105﴾
مَنْ كَفَرَ بِاللّٰهِ مِنْ بَعْدِ اِيْمَانِهٖٓ اِلَّا مَنْ اُكْرِهَ
وَقَلْبُهٗ مُطْمَئِنٌّ بِالْاِيْمَانِ وَلٰكِنْ مَّنْ شَرَحَ
بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللّٰهِ ۚ وَلَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿106﴾
ذٰلِكَ بِاَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى
الْاٰخِرَةِ ۙ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْكٰفِرِيْنَ ﴿107﴾
اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ
وَاَبْصَارِهِمْ ۚ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْغٰفِلُوْنَ ﴿108﴾
لَا جَرَمَ اَنَّهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿109﴾

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا
ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿110﴾ ع 14 10 20

(110) అత్యాచారాలు, బాధలు భరించిన తరువాత వలసపోయినవారు, (దైవమార్గంలో) పోరాడినవారు, సహనంతో వ్యవహరించిన వారు, నీ ప్రభువు వారి కొరకు నిస్సందేహంగా క్షమించేవాడుగా, కరుణించేవాడుగా ఉంటాడు.

91 – 110 వాక్యాల వివరణ :

వాక్యాల సంబంధం : వెనుకటి వాక్యాల్లో అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించటం ఎంత నీచకార్యమో తెలియజేయబడింది. దీనివల్ల నమ్మకాలు, సత్కార్యాలు వృధా అవుతాయి. దీనివల్ల అనేక రుగ్మతలకు గురికావడం జరుగుతుంది. మనోకాంక్షలకు, షైతాన్ అనుసరణకు గురయినా నరకానికి అర్హులవుతారు. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో ఒక విశ్వాసియొక్క నమ్మకాలకు, సత్కార్యాలకు చాలా విలువ ఉంటుందని, ఎందుకంటే అతను సద్గుణాలు కలిగి ఉంటాడని ప్రస్తావించబడింది. అల్లాహ్ విశ్వాసులకూ పరిశుద్ధ జీవితాన్నే ప్రసాదిస్తాడు.

సత్కార్యాలకు గొప్ప ప్రతిఫలం :

91వ వాక్యం : అంటే, వాగ్దాన పాలనకు ఎంతో ప్రాముఖ్యం ఉంది. కాబట్టి వాగ్దానాన్ని పూర్తిచేయండి. ప్రమాణాలపట్ల గౌరవభావం కలిగి ఉండండి. (2:24). సాధ్యమైనంతవరకూ ప్రమాణాలు చేయకండి. ఒకవేళ ప్రమాణం చేస్తే దాన్ని పూర్తి చేయండి. ఎన్నటికీ ప్రమాణ భంగానికి పాల్పడకండి. ఒకవేళ పాపకార్యాలకై ప్రమాణం చేస్తే దాన్ని భంగం చేసివేయండి. దాన్ని భంగపరచి దాని పరిహారం చెల్లించివేయండి. మహాప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు : "ఒక విషయంపై నేను ప్రమాణం చేసి ఉండి ఇంకో విషయం నాకు చాలా మంచిదని అనిపిస్తే 'ఇన్‌షాఅల్లాహ్' నేను చాలా మంచిదని అనిపించిన దాన్ని ఆచరిస్తాను. ఇంకా ప్రమాణం చేసినందుకు పరిహారం చెల్లిస్తాను." (సహీహ్ బుఖారీ – హ.నెం.6133)

92వ వాక్యం : మక్కాలో మతిస్థిమితం లేని స్త్రీ ఉండేది. పగలంతా నూలు వడికి దారం తయారుచేసేది. సాయంత్రం దాన్ని త్రెంచివేసేది. వాగ్దానం భంగం చేసేవాడు కూడా ఇలాంటి వాడే.

బలహీన స్థితిలో కూడా వాగ్దాన భంగం చేయరాదు :

వాగ్దానాలను, ప్రమాణాలను, మోసాలకు, కుట్రలకు ఉపయోగించరాదని తాకీదు చేయబడింది. అధిక సంఖ్యాకులు అల్ప సంఖ్యాకులతో వాగ్దానాలు చేయడం, తరువాత అవకాశం చూసి వారిపై దాడి చేయడం వంటివి. ఇవన్నీ దైవ పరీక్ష రూపాలే అని బోధించబడింది. ప్రతి వ్యక్తికీ తీర్పుదినం నాడు మంచీ, చెడు ఫలితాలు తప్పకుండా లభిస్తాయని, ఇందులో ఎలాంటి సందేహం లేదని తెలియజేయబడింది.

94వ వాక్యం : మోసగించడానికి అసత్య ప్రమాణాలు చేయరాదని చెప్పబడింది. ఇది రుజుమార్గం పొందిన తరువాత మార్గభ్రష్టతకు గురికావడం వంటిది. అసత్య ప్రమాణాలు మనిషిని దైవమార్గానికి దూరం చేస్తాయి. ఒక ముస్లిం ఇలాచేస్తే ముస్లిమేతరులు చూసి ఇస్లాంను తప్పుగా భావించుకుంటారు. ఇస్లాం స్వీకరించడానికి సిద్ధం కారు. అంటే ఇది ఇస్లాం స్వీకరించకుండా జనులను వారించడమే అవుతుంది. ఇటువంటి వారికి కఠినమైన శిక్ష ఉంది.

95వ వాక్యం : అసత్య ప్రమాణాల ద్వారా ప్రాపంచిక అల్ప లాభాలను ఆశించకండి. ఎందుకంటే అల్లాహ్ వద్ద ఉన్నది వీటన్నింటికంటే గొప్పది. అల్లాహ్‌ను విశ్వసించి ఆయన ఆదేశాలకు కట్టుబడి ఉండే వ్యక్తికి అల్లాహ్ వద్ద అతని కొరకు ఎన్నడూ నశించని ప్రతిఫలం ఉంది.

(111) ప్రతి ప్రాణీ తనను తాను మాత్రమే రక్షించుకునే ప్రయత్నంలో మునిగి ఉండే రోజున, ప్రతి ఒక్కనికి తాను చేసిన దానికి పూర్తి ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది. ఎవరికీ ఏమాత్రం అన్యాయం జరుగదు.	يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَن نَّفْسِهَا وَتُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١١﴾

అంటే ఈ ప్రపంచమే తాత్కాలికమైనది. ప్రాపంచిక అనుగ్రహాలు, సుఖాలు అన్నీ తాత్కాలికమైనవే. అయితే అల్లాహ్ వద్ద శాశ్వతమైన ప్రతిఫలం ఉంది. అల్లాహ్ ప్రమాణం చేసి సహనం పాటించేవారికి గొప్ప ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తానని, వారిని క్షమిస్తానని వాగ్దానం చేస్తున్నాడు. (అల్ ఫజ్లుల్ కబీర్)

97వ వాక్యం : పరిశుద్ధ జీవితం అంటే ప్రాపంచిక జీవితం. అంటే విశ్వాసికి సుగుణాల ద్వారా, విశ్వాసం ద్వారా, దైవభీతిద్వారా, సత్కార్యాల ద్వారా, దైవప్రార్థన ద్వారా లభించే పరిశుద్ధ జీవితం. అవిశ్వాసికి ఇది ప్రాప్తం కాదు. అవిశ్వాసి ఎల్లప్పుడూ ఆందోళనకు గురయి ఉంటాడు. "నా ధ్యానం పట్ల విముఖత చూపినవాడి బ్రతుకు దుర్భరమై పోతుంది." (తాహా : 124) (అహ్సనుల్ బయాన్)

98వ వాక్యం : ఖుర్ఆన్ అల్లాహ్ సత్యగ్రంథం. సత్యానికి, వాస్తవానికి ఒక శత్రువు తప్పకుండా ఉంటాడు. దాన్ని గురించి ప్రజల్లో అపోహలు అనుమానాలు సృష్టిస్తాడు. ఖుర్ఆన్ పఠించినపుడు శపించబడిన షైతాన్ నుండి అల్లాహ్ శరణుకోరు అని ప్రవక్త (స)ని అల్లాహ్ ఆదేశించడం జరిగింది. అందువల్ల సత్కార్యాలకు ముందు కూడా ఇలా చేయడం మంచిదని "షౌకాని" గారు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

99, 100వ వాక్యాలు : అల్లాహ్‌నే నమ్ముకున్న విశ్వాసులు సత్యమార్గంలో వచ్చే కష్టాలను, ఆపదలను, హింసలను భరిస్తూ సహనం పాటిస్తారు. వారిపై షైతాను ఎటువంటి ప్రభావం చూపలేడు. వారు వాడి కోరికలను కాలరాస్తారు. వాడి కుట్రలను భగ్నం చేస్తారు. వాడి ప్రభావం కేవలం వాడిని అనుసరించే వారిపైనే. వాడిని అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించేవారిపై, వాడిని పూజించేవారిపైనే పడుతుంది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

106వ వాక్యం : మక్కాలో ముస్లిములు తీవ్ర హింసలకు గురవుతున్నపుడు అవతరించింది. ముఖ్యంగా ముస్లిముల్లో పేద, బలహీనవర్గాలు తీవ్రహింసలకు గురయ్యారు. వారిలో అమ్మార్ బిన్ యాసిర్ (రజి) ఒకరు. అతని కళ్ళముందే అతని తండ్రి చంపబడ్డారు. అబూ జహల్ అతని తల్లి మర్మాంగ భాగంలో బల్లెం పొడిచి హత్య చేశాడు. అతన్ని కూడా భరించలేనంతగా హింసించారు. చివరికి భరించలేక అవిశ్వాసులు కోరే వచనాలు పలికారు. ఆ తరువాత అమ్మార్ బిన్ యాసిర్ (రజి) ఏడుస్తూ ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చారు. జరిగినదంతా విన్నవించుకున్నారు. "మిమ్మల్ని గురించి చెడుగా మాట్లాడే వరకు, వారి విగ్రహాల గురించి గొప్పగా ప్రసంశించేవరకు వాళ్ళు నన్ను వదల్లేదు" అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) "నీ హృదయంలో ఏముంది?" అని అడిగారు. 'నా హృదయం విశ్వాసంతో నిండి ఉంది' అని ఆయన సమాధానమిచ్చారు. "ఇక ముందు కూడా నీ పట్ల వాళ్ళు అలా ప్రవర్తిస్తే అలాగే చెయ్యి" అని సలహా ఇచ్చారు. ఇది కేవలం అనుమతి మాత్రమే. తప్పనిసరి కాదు. సహాబాల్లో చాలా గొప్ప దైవభీతిపరులు ఉండేవారు. ప్రాణాలర్పించడానికి సిద్ధపడేవారుగానీ, అవిశ్వాస వచనం పలకడానికి సిద్ధపడేవారు కారు. ఖుబైబ్ బిన్ జైద్ అన్సారీ (రజి) మొదలైనవారు. (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

(112) అల్లాహ్ ఒక ఊరికి సంబంధించిన ఉదాహరణ ఇస్తున్నాడు. ఆ ఊరు శాంతిభద్రతలతో జీవితాన్ని గడుపుతూ ఉండేది. ప్రతి వైపు నుండి దానికి ఆహారం పుష్కలంగా చేరుతూ ఉండేది. అప్పుడది అల్లాహ్ అనుగ్రహాలకు కృతఘ్నత చూపడం ప్రారంభించింది. అప్పుడు అల్లాహ్ దాని పౌరులకు వారి అకృత్యాల రుచిని, ఆకలి, భయం రూపాల్లో చూపాడు. (113) వారివద్దకు వారి జాతినుండే ఒక ప్రవక్త వచ్చాడు. కాని వారు ఆయనను తిరస్కరించారు. చివరకు వారిని శిక్ష పట్టుకున్నది. ఎందుకంటే వారు దుర్మార్గులు. (114) ప్రజలారా! అల్లాహ్ మీకు ప్రసాదించిన ధర్మ సమ్మతమైనటువంటి, పరిశుద్ధమైనటువంటి ఆహారాన్ని తినండి. నిజంగా మీరు ఆయన్నే ఆరాధించేవారయితే. అల్లాహ్ కానుకలకు కృతజ్ఞత చూపండి. (115) అల్లాహ్ మీకు నిషిద్ధం చేసినవి ఇవి : సహజంగా మరణించిన పశువు, రక్తము, పందిమాంసము, అల్లాహ్ తప్ప ఇతరుల పేరు ఉచ్చరించబడిన పశువు. అయితే ఆకలి భరించలేక, గత్యంతరం లేని పరిస్థితిలో ఎవరైనా వాటిని తింటే అతడికి దైవశాసనాన్ని ఉల్లంఘించే ఉద్దేశం లేనట్లయితే, లేదా అవసరానికి మించి తినకుండా ఉన్నట్లయితే – నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ క్షమిస్తాడు. కరుణిస్తాడు. (116) ఈ వస్తువు ధర్మసమ్మతం అనీ, ఆ వస్తువు నిషిద్ధం అనీ మీ నాలుకలు పలికే అసత్యపు నిర్ణయాలను తీసుకొని అల్లాహ్‌కు అబద్ధం అంటగట్టకండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్‌కు అసత్యాన్ని అంటగట్టేవారు ఎంతమాత్రమూ సాఫల్యం పొందలేరు. (117) (వారికి లభించే) ప్రయోజనం బహుస్వల్పం. చివరకు వారికి వ్యధాభరితమైన శిక్ష ఉంది.

وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ اٰمِنَةً مُّطْمَىِٕنَّةً
يَّاْتِيْهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ
بِاَنْعُمِ اللّٰهِ فَاَذَاقَهَا اللّٰهُ لِبَاسَ الْجُوْعِ
وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوْا يَصْنَعُوْنَ ﴿112﴾
وَلَقَدْ جَآءَهُمْ رَسُوْلٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوْهُ
فَاَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظٰلِمُوْنَ ﴿113﴾
فَكُلُوْا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ حَلٰلًا طَيِّبًا ۪
وَّاشْكُرُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ
تَعْبُدُوْنَ ﴿114﴾
اِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ
الْخِنْزِيْرِ وَمَآ اُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهٖ ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ
غَيْرَ بَاغٍ وَّلَا عَادٍ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ
رَّحِيْمٌ ﴿115﴾
وَلَا تَقُوْلُوْا لِمَا تَصِفُ اَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ
هٰذَا حَلٰلٌ وَّهٰذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوْا عَلَى اللّٰهِ
الْكَذِبَ ؕ اِنَّ الَّذِيْنَ يَفْتَرُوْنَ عَلَى اللّٰهِ
الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُوْنَ ؕ ﴿116﴾
مَتَاعٌ قَلِيْلٌ ۪ وَّلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿117﴾

وَعَلَى الَّذِيۡنَ هَادُوۡا حَرَّمۡنَا مَا قَصَصۡنَا
عَلَيۡكَ مِنۡ قَبۡلُ ۚ وَمَا ظَلَمۡنٰهُمۡ وَلٰكِنۡ كَانُوۡۤا
اَنۡفُسَهُمۡ يَظۡلِمُوۡنَ ﴿118﴾
ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِيۡنَ عَمِلُوا السُّوۡٓءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ
تَابُوۡا مِنۡۢ بَعۡدِ ذٰلِكَ وَاَصۡلَحُوۡۤا ۙ اِنَّ رَبَّكَ مِنۡۢ
بَعۡدِهَا لَغَفُوۡرٌ رَّحِيۡمٌ ﴿119﴾ ع 15 9 21
اِنَّ اِبۡرٰهِيۡمَ كَانَ اُمَّةً قَانِتًا لِّلّٰهِ حَنِيۡفًا ؕ وَلَمۡ
يَكُ مِنَ الۡمُشۡرِكِيۡنَ ۙ ﴿120﴾
شَاكِرًا لِّاَنۡعُمِهٖ ؕ اِجۡتَبٰٮهُ وَهَدٰٮهُ اِلٰى صِرَاطٍ
مُّسۡتَقِيۡمٍ ﴿121﴾
وَاٰتَيۡنٰهُ فِى الدُّنۡيَا حَسَنَةً ؕ وَاِنَّهٗ فِى الۡاٰخِرَةِ
لَمِنَ الصّٰلِحِيۡنَ ؕ ﴿122﴾
ثُمَّ اَوۡحَيۡنَاۤ اِلَيۡكَ اَنِ اتَّبِعۡ مِلَّةَ اِبۡرٰهِيۡمَ
حَنِيۡفًا ؕ وَمَا كَانَ مِنَ الۡمُشۡرِكِيۡنَ ﴿123﴾
اِنَّمَا جُعِلَ السَّبۡتُ عَلَى الَّذِيۡنَ اخۡتَلَفُوۡا فِيۡهِ ؕ
وَاِنَّ رَبَّكَ لَيَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ يَوۡمَ الۡقِيٰمَةِ فِيۡمَا
كَانُوۡا فِيۡهِ يَخۡتَلِفُوۡنَ ﴿124﴾
اُدۡعُ اِلٰى سَبِيۡلِ رَبِّكَ بِالۡحِكۡمَةِ وَالۡمَوۡعِظَةِ
الۡحَسَنَةِ وَجَادِلۡهُمۡ بِالَّتِىۡ هِىَ اَحۡسَنُ ؕ اِنَّ
رَبَّكَ هُوَ اَعۡلَمُ بِمَنۡ ضَلَّ عَنۡ سَبِيۡلِهٖ
وَهُوَ اَعۡلَمُ بِالۡمُهۡتَدِيۡنَ ﴿125﴾

(118) ఇంతకు ముందు మేము నీతో ప్రస్తావించిన విషయములను యూదులకు నిషిద్ధం చేశాము. వారికి అన్యాయం చేసింది మేము కాదు. వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు. (119) అయితే అజ్ఞానం వల్ల పాపం చేసిన తరువాత పశ్చాత్తాపపడి తమ ప్రవర్తనను సంస్కరించుకున్న వారిని నీ ప్రభువు నిస్సందేహంగా వీటి తరువాత క్షమిస్తాడు, కనికరిస్తాడు. (120) యదార్థానికి ఇబ్రాహీమ్ తనకు తానే ఒక సంఘం. అల్లాహ్ యొక్క పరమ భక్తుడు. ఆయన యందే మనస్సు లగ్నం చేసినవాడు. అతను ఏనాడూ అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించలేదు. (121) అల్లాహ్ అనుగ్రహాలకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ ఉండేవాడు. అల్లాహ్ అతన్ని ఎన్నుకున్నాడు. అతనికి రుజుమార్గం చూపాడు. (122) ప్రపంచంలో అతనికి మేము మంచిని ప్రసాదించాము. నిస్సందేహంగా అతను పరలోకంలో సజ్జనుల్లో ఉంటాడు. (123) తరువాత మేము నీ వద్దకు “ఇబ్రాహీము విధానాన్ని ఏకాగ్రతతో అనుసరించు. అతను సాటి కల్పించేవాడు కాడు” అనే వహీని పంపాము. (124) ఇక “సబ్త్” (శనివారం) విషయం, దానికి సంబంధించిన ఆదేశాల విషయంలో విభేదించుకున్న వారిపై మేము దానిని విధించాము. వారు విభేదిస్తూ ఉన్న విషయాలను గురించి నిస్సందేహంగా నీ ప్రభువు ప్రళయం నాడు తీర్పు చేస్తాడు.

(125) ప్రవక్తా! నీ ప్రభువు మార్గం వైపునకు ఆహ్వానించు, వివేకంతోనూ, చక్కని హితబోధ తోనూ. ప్రజలతో ఉత్తమమైన రీతిలో వాదించు. ఆయన మార్గం నుండి తప్పిపోయిన వాడెవడో, రుజుమార్గంపై ఉన్నవాడు ఎవడో నీ ప్రభువుకే బాగా తెలుసు.

وَاِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوْا بِمِثْلِ مَا عُوْقِبْتُمْ
بِهٖ ؕ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِّلصّٰبِرِيْنَ ﴿126﴾
وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ اِلَّا بِاللّٰهِ وَلَا تَحْزَنْ
عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِيْ ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُوْنَ ﴿127﴾
اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا وَّالَّذِيْنَ هُمْ
مُّحْسِنُوْنَ ع ﴿128﴾ 16 ع 9 22

(126) ఒకవేళ మీరు ప్రతీకారం తీర్చుకుంటే కేవలం మీపై జరిగిన దౌర్జన్యం మేరకే ప్రతీకారం తీర్చుకోండి. కాని మీరు సహనం వహిస్తే, నిస్సందేహంగా అది సహనం వహించే వారికే శుభం కలుగుతుంది. (127) (ఓ ముహమ్మద్!) సహనం వహించు, నీకు ఈ సహన భాగ్యం అల్లాహ్ అనుగ్రహం వల్లనే కలిగింది. వారి గురించి విచారించకు. వారి పన్నాగాలకు ఆందోళన చెందకు. (128) నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ దైవభీతిపరులతోనూ, సదమరవర్తనులతోనూ ఉంటాడు.

111 - 128 వాక్యాల వివరణ :

వాక్యాల సంబంధం : వెనుకటి వాక్యాల్లో విశ్వాస శుభాలను గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. విశ్వాసానికి గొప్ప ప్రతిఫలం ఉందని, మనోకాంక్షల నుండి, షైతాన్ దాడినుండి రక్షణ, ఇంకా ఖుర్ఆన్ నుండి రుజుమార్గ భాగ్యం కలుగుతుందని పేర్కొనబడింది. ఈ వాక్యాల్లో అవిశ్వాసం పర్యవసానం విపరీతంగా ఉంటుందని, సత్యతిరస్కారానికి కఠిన శిక్ష ఉందని హెచ్చరించబడింది. ఓ మక్కా ప్రజలారా! ఒకవేళ మీరు ప్రవక్తను తిరస్కరించినా, ఖుర్ఆన్ ఏకత్వ సందేశాన్ని తిరస్కరించినా, పరలోకంలో మీకు నరకమే గతి. ఇహలోకంలో మీ సుఖశాంతులను, ఆహారాన్నీ తగ్గించడము జరుగుతుంది. మీపై కరువు తాండవిస్తుంది. అప్పుడు ఆకలి బాధలతో చస్తారు. అల్లాహ్‌కు కృతజ్ఞతలు చూపితే క్షేమంగా ఉంచుతాడు. అల్లాహ్ పట్ల కృతజ్ఞత అంటే ఆయన అనుగ్రహాలను గుర్తించాలి. అల్లాహ్ ముహమ్మద్ (స)ను ప్రవక్తగా పంపాడు. ఆయన్ని గౌరవించాలి, అనుసరించాలి.

111 వ వాక్యం : అంటే ఆ ప్రళయదినాన్ని స్మరించుకోండి. ఆనాడు ప్రతి వ్యక్తి తన తరఫు నుండి వాదిస్తాడు. ఎవ్వరికీ ఇతరుల గురించిన విచారముండదు. ఆ రోజు ప్రతి వ్యక్తికీ సత్కార్యాలకు అనుగుణంగా పూర్తి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. బహుమానం గానీ, శిక్షగానీ పూర్తిగా లభిస్తాయి. ఎవరికీ రవ్వంత అన్యాయము కూడా జరుగదు.

112వ వాక్యం : మక్కా ప్రజలు శాంతి, భద్రతలతో సుఖంగా ఉండేవారు. మక్కాలో హరమ్ వెలుపలి భాగంలో ప్రజలను దోచుకునేవారు. హరమ్‌లో ప్రవేశించిన వ్యక్తి ఏ విధమైన భయానికిగానీ, ఆందోళనకు గానీ, గురయ్యే వాడు కాదు. నిర్భయంగా ఉండేవారు. (57 - 28) ప్రపంచం నలుమూలల నుండి అనేక రకాల పళ్ళు మక్కాకు దిగుమతి అయ్యేవి. కాని మక్కా వారు అల్లాహ్ కృతఘ్నుతకు పాల్పడ్డారు. అన్నిటికంటే శ్రేష్ఠుడైన ప్రవక్తను తిరస్కరించారు.

అనుగ్రహాలు కురవకుండా ఆపేది కృతఘ్నుత :

కృతఘ్నుత పర్యవసానంగా శాంతి భద్రతలు, పుష్కలమైన ఆహారం ఆపివేయబడ్డాయి. వారిపై ఆకలి, కరువు తాండవించాయి. వారిని భయానికి, ఆకలి దప్పికలకు గురిచేయడం జరిగింది. వారు ప్రవక్తను తిరస్కరించారు. ఆయనకు వ్యతిరేకంగా కుట్రలు పన్నారు. చివరికి ప్రవక్త (స) భరించలేక 7 సంవత్సరాలు వారు కరువు కాటకాలను రుచి చూడాలని శపించారు. ప్రజల వద్ద వున్న ధనం అంతా అయిపోయింది. ఒంటెల చర్మాలు తినవలసి వచ్చింది. చివరికి ప్రవక్త (స) మక్కాను జయించడం జరిగింది.

మక్కా ప్రజలు అల్లాహ్ మహోపకారాలకు విలువ ఇవ్వలేదు. ఆ మహోపకారాలు ఏమంటే –

(1) "ఆయన వారిలో నుండే ఒక ప్రవక్తను ఎన్నుకుని వారి వద్దకు పంపాడు." (ఆలి ఇమ్రాన్ : 164)

(2) "మేము మీ వద్దకు స్వయంగా మీలో నుండే ఒక ప్రవక్తను పంపాము. అతను మీకు మా వాక్యాలను చదివి వినిపిస్తున్నాడు. మిమ్మల్ని పరిశుద్ధుల్ని చేస్తున్నాడు. మీకు గ్రంథజ్ఞానం, వివేకవంతమైన విషయాలను బోధిస్తున్నాడు. ఇంకా మీకు తెలియని విషయాలను నేర్పుతున్నాడు." (అల్ బఖర : 151)

కాని వారు ఈ మహదానుగ్రహాన్ని గౌరవించని కారణంగా అల్లాహ్ వారి శాంతిని అశాంతిగా, భద్రతను భయంగా, సంపన్నతను ఆకలిగా మార్చివేశాడు. ఆకలితో అలమటిస్తున్న విశ్వాసులు సంపన్నులుగా మారిపోయారు. వారి హృదయాల నుండి అవిశ్వాసుల భయం అదృశ్యమయింది. వారి స్థితిగతులన్నీ మారిపోయాయి. (అల్ ఫజ్లుల్ కబీర్)

ఇక అల్లాహ్‌ను కాదని ఇతరుల పేర్లను పశువులపై ఉచ్చరించడం జరిగేది. రెండవ పద్ధతి : జిబహ్ చేసే సమయంలో అల్లాహ్ పేరు పలికినప్పటికీ నిజానికి అది దైవేతరుల మెప్పుకోసం జిబహ్ చేయబడేది. ఇది నేటి సమాధి పూజారుల్లో సర్వసామాన్యంగా ఉంది. వీరు పశువులపై మహాపురుషుల పేర్లను ఉచ్చరిస్తారు. ఉదా : ఈ గొర్రె ఫలానా పీర్ సాహెబ్‌ది, ఈ ఆవు ఫలానా పీర్ సాహెబ్‌ది మొదలైనవి. వీటిని 'బిస్మిల్లాహ్' అన్న తరువాతే జిబహ్ చేస్తారు. ఏవిధంగా చూసినా ఈ మార్గాలన్నీ నిషిద్ధాలే. ఇతరుల పేర్లు ఉచ్చరించబడిన జంతువులు 'బిస్మిల్లాహ్' పఠించి జిబహ్ చేసినా అది నిషిద్ధమే. (బైజావీ). ఒకముస్లిం ఇతరుల సాన్నిహిత్యం పొందటానికి పశువును జిబహ్ చేస్తే అతను మార్గభ్రష్టత్వానికి గురవుతాడు, ప్రఖ్యాత పుస్తకం "దుర్రెముఖ్తార్"లో ఇలా ఉంది : "పాలకుల, మహాపురుషుల గౌరవార్థం పశువును జిబహ్ చేయడం నిషిద్ధం. జిబహ్ చేసేటపుడు 'బిస్మిల్లాహ్' పఠించినాసరే." (కితాబుజ్జబాయిఫ్, ఫతావా షామీ)

మందిరాల్లో, విగ్రహాల వద్ద జిబహ్ చేయడం, సూరెమాయిదాలో నిషిద్ధాల సందర్భంగా ప్రస్తావించబడింది. హదీసుల్లో కూడా వివరించబడింది. దేవాలయాల్లో, విగ్రహాల వద్ద జిబహ్ చేయబడిన జంతువులు నిషిద్ధం. అక్కడికి తీసుకొని వెళ్లి జిబహ్ చేయడం వారిని సంతోషపర్చడం కొరకే. ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది : "ఒక వ్యక్తి వచ్చి ప్రవక్త (స)తో ఇలా అన్నాడు : "బవానా స్థానంలో ఒంటెను జిబహ్ చేస్తానని మొక్కుబడి చేసుకున్నాను." ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రశ్నించారు : "అక్కడ అజ్ఞాన కాలం నాటి విగ్రహాలు ఏవైనా ఉండేవా?" ప్రజలు 'లేవని' సమాధానం ఇచ్చారు. మళ్ళీ ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రశ్నించారు : "అక్కడ పండుగలు ఏవైనా జరుపుకునేవారా?" ప్రజలు దానిక్కూడా 'లేదని' సమాధానమిచ్చారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) ఆ వ్యక్తితో "మొక్కుబడి చెల్లించుకోవచ్చ"ని ఆదేశించారు. (అబూదావూద్ – హ.నెం. 3313)

తెలియవచ్చిందేమిటంటే, విగ్రహాలు తొలగించబడిన తరువాత కూడా ఆ ప్రదేశాల్లో పశువులను జిబహ్ చేయడం నిషేధించబడింది. మరి అలాంటప్పుడు విగ్రహాల వద్ద మందిరాల్లో, దేవాలయాల్లో జిబహ్ చేయించడం ఎంతటి మహాపరాధమో తెలుస్తుంది. (అహ్సనుల్ బయాన్)

119వ వాక్యం : అల్లాహ్ తప్పులు చేసిన ముస్లింలకు ఉపకారం చేస్తూ ఎవరు పశ్చాత్తాపం చెంది క్షమాపణ కోరుతారో వారిని క్షమిస్తానని ఆదేశిస్తున్నాడు. ఇంకా ఎవరు పాపం చేసిన తరువాత పశ్చాత్తాపం చెంది, తన్ను తాను సంస్కరించుకుంటాడో, సత్కార్యాలను అవలంబిస్తాడో అల్లాహ్ అతని ఈ అపరాధం తర్వాత అతనిని క్షమించి వేస్తాడు. కరుణిస్తాడు. (అల్ ఫజ్లుల్ కబీర్)

125వ వాక్యం : ప్రజలను యుక్తితో అల్లాహ్ మార్గం వైపు ఆహ్వానించమని ఆదేశించడం జరిగింది. ఖుర్ఆన్, హదీసుల్లో ఉన్న ప్రజలను హెచ్చరించే బోధనలు, ప్రజలకు గుణపాఠాలు నేర్పే సంఘటనలను వినిపించాలి. వాటిద్వారా ప్రజలకు హితబోధ చేయాలి. వారితో మంచిగా, అణకువతో మాట్లాడాలి. తియ్యగా మాట్లాడాలి. (46/29). అల్లాహ్ మూసా (అ), హారూన్ (అ)లను ఫిరౌన్ వద్దకు పంపినపుడు అణకువతో మంచిగా మాట్లాడమని ఉపదేశించాడు. (20/44).

ప్రజలను రుజుమార్గం వైపు ఆహ్వానించమని, వారిలో ధిక్కారానికి గురిఅయ్యేవారి గురించి విచారించవద్దని, మీ బాధ్యత కేవలం సందేశం అందజేయడమే తప్ప వారిని బలవంతంగా రుజుమార్గంపై తీసుకురావటం కాదని ఉపదేశించబడింది.